Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 65 (1815) ♦ Вівторок, 7 квітня 1998 року ♦ Ціна договірна

ЧОРНА СУБОТА

Учора в країні був день національної жалоби за загиблими шахтарями

Трагедія сталася в суботу о 9 годині 58 хвилин, коли на шахті імені Скочинського на глибині 1240 метрів вибухнула метаноповітряна суміш. На той час у шахті перебували понад 600 робітників. У безпосередній близькості до епіцентру — більше сотні осіб. 63 гірники загинули, ще 43 госпіталізовані. Із них тринадцять — важких: п'ятеро — в опіковому центрі, восьмеро — в травматологічній лікарні.

Через кілька годин після трагедії шахта зустріла скупченням рятувальних автомобілів і похмурим натовпом. І — тривожним мовчанням, серед якого так пронизливо лунає жіноче голосіння: «Синочку мій!»

(Закінчення на 2-й стор.).

Боротьба за єдність чи флірт із катастрофою?

4

Закон України

Про Національну програму інформатизації

5-12

Газопровід до сільської оселі

13

Нарада у Голови Верховної Ради України

Вчора Голова Верховної Ради України Олександр Мороз провів нараду з лідерами політичних партій, які на виборах 29 березня подолали чотиривідсотковий рубіж. На порядку денному постало питання про формування робочої групи з підготовки першого засідання першої сесії Верховної Ради нового скликання, формування порядку денного тощо. Учасники наради, насамперед, визначилися з часом проведення першого пленарного засідання — воно відбудеться не раніше 5 травня і не пізніше 12-го.

Відбувся обмін думками з приводу представництва від політичних партій і регіонів у робочій депутатській групі. Оскільки поки що не знайдено спільного рішення, нарада продовжить роботу сьогодні. Тим часом політичні партії проведуть консультації з цього питання, щоб остаточно сформувати робочу депутатську групу.

Прес-служба Верховної Ради України.

Лист на першу сторінку

Не співчувайте, допоможіть матеріально!

Моя мати померла у віці 89 років, так і не дочекавшись обіцяної компенсації вкладів. Не одержала чомусь і я отих 150 гривень на її похорон. Куди тільки не писала — відповіді не дочекалася та, мабуть, і не дочекаюся, бо всі мої листи повертаються для вирішення в район. У мене ж сьогодні навіть на хліб немає грошей. Шкода, але мій біль тільки мені болить, хоч співчуваючих багато.

Л. ШКРЕБТІЄНКО,
інвалід другої групи.

Вільшана
Черкаської області.

Вимушені канікули вчителів

184 педагоги двох шкіл Криму і трьох Кіровограда не приступили до ведення занять, вимагаючи погашення заборгованості із зарплати.

У Кіровоградській області нині найбільша заборгованість по Україні. Педагоги не бачили грошей близько 6 місяців, а сума боргу перед ними становить 3,9 млн. грн. У Криму, відповідно, 3,3 місяця і 9,2 млн. грн.

До речі, загальна заборгованість із зарплати працівникам шкіл і установ, які входять до сфери управління Міносвіти, за даними на 3 квітня, становить 317,9 млн. грн., зокрема за 1996 рік — 44 млн. грн., 1997 — 140,8 млн. грн., повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Про економіку загалом і зокрема

Віце-прем'єр з питань економіки Сергій Тигипко та спеціальний радник президента США посол Річард Морнінгстар задоволені підсумками засідання комітету з економічного співробітництва українсько-американської комісії «Кучма—Гор».

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», під час засідання комітету у Вашингтоні обговорювалися макроекономічні та фінансові питання, розвиток приватного сектора та фондового ринку в Україні, дерегуляція економіки та приватизація. Окреме засідання було присвячено розглядові скарг американських компаній, що працюють в Україні. Значну кількість конфліктів можна вважати розв'язаною.

«Болгарського варіанта» не допустимо

Петро Симоненко, перший секретар ЦК Компартії України

— Передвиборна кампанія однозначно показала, як жорстко нинішній антинародний режим веде боротьбу, щоб залишитися при владі і в такий спосіб уникнути відповідальності за все, що було зроблено на шляху «радикальних реформ». Ще однією особливістю цих виборів було те, що криміналізований капітал вийшов із «тіні» і відверто заявив про участь у боротьбі за свою присутність у представницьких органах влади всіх рівнів. Вибори висвітлили і таку небезпечну тенденцію, як помітний дрейф у країні від демократії до авторитаризму.

(Закінчення на 2-й стор.).

P.S.

- **З початку 1998 року до держбюджету України від приватизації надійшло 145 млн. грн.**
- **Цього року СП «Утел» має намір інвестувати 20 млн. доларів у розвиток мережі місцевого зв'язку в Україні.**
- **Ярі зернові в Україні посіяно на площі лише 371 тис. га (на цей час 1997 року — 1063 тис. га).**

Чорна субота

СПІВЧУТТЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Президент України Леонід Кучма направив 4 квітня телеграму на адресу голови Донецької облдержадміністрації Віктора Януковича. В ній, зокрема, говориться: «З глибоким сумом одержав звістку про аварію, яка сталася 4 квітня на шахті ім. Скочинського ДХК «Донвугілля» і спричинила значні людські жертви. Щиро співчуваю усім рідним та близьким загиблих».

Президент України повідомив главі обласної держадміністрації, що за його дорученням утворено урядову комісію для з`ясування причин та обставин аварії, ліквідації її наслідків та надання допомоги сім`ям потерпілих.

* * *

Трудові колективи ДХК «Краснодонвугілля» глибоко сумують у зв'язку з трагедією, що сталася на шахті імені Скочинського й призвела до численних людських жертв та висловлюють щире співчуття рідним і близьким загиблих.

(Початок на 1-й стор.).

— Двадцять років хлопцеві було, — пояснює шахтар, що стоїть поруч. — Три тижні минуло, як на роботу влаштувався.

На третій дільниці нещодавно стала до ладу нова лава, прийняли на роботу багато молоді: хлопці — одразу після армії. Тільки працювати... З інших шахт сюди рвалися: перспективно!

Вихід із кліті оточено міліцейським кордоном. Очі сотень людей прикуті до розчинених воріт, звідки час від часу виносять укриті простирадлами тіла. Серед піднятих на поверхню постраждалих один виявляється живим. З неприхованою надією перепитують жінки ім'я щасливчика. І тамують подих, прислухаючись до прізвищ, що їх вигукують рятувальники. Сумний відлік збільшується щогодини: дев'ять, п'ятнадцять, двадцять, двадцять дев'ять...

— У шахті працюють 24 відділення воєнізованих гірничорятувальних частин із Донецької, Луганської та Дніпропетровської областей, — повідомляє командир оперативного загону Анатолій Іваненко. — Ще шістнадцять очікуємо на зміну. Пошуки ускладнює велика відстань між виробками, загазованість атмосфери, висока температура (до 35 градусів), велика кількість постраждалих і наявність завалів на відрізку приблизно 300 метрів.

Цей найважчий відрізок, під яким похованими виявилися тридцять гірників з третьої дільниці, рятувальники проходили з ризиком для власного життя. На 13 годину в неділю всі тіла загиблих було знайдено і піднято на поверхню. Донеччина поринула в жалобу.

Шахта імені Скочинського державної холдингової компанії «Донвугілля» здана в експлуатацію у 1975 році і за ступенем небезпеки віднесена до п'ятої (найвищої) категорії. 6 років тому через вибух метаноповітряної суміші загинули 17 осіб, серед яких 15 рятувальників, ще 47 дістали травми.

— Ми сидимо не просто на пороховій бочці — ми в жерлі гармати, яка може в будь-який момент вистрелити, — так висловився гірник очисного вибою з 19-річним стажем Олександр Чирва.

Сімдесят його товаришів по дільниці № 8 тієї чорної суботи вийшли з шахти неушкодженими: під'єдналися до саморятувальників. За словами очевидців, повзли на колінах у суцільному тумані з вугільного пилу. Сусідам з дільниці № 6 пощастило значно менше: чимало саморятувальників виявилися несправними. І ті, хто вибрався з підземного пекла самотужки, отруїлися газом. Утім, остаточну оцінку діям усіх причетних до трагедії дасть експертна комісія.

На шахті 3,5 тисячі працівників. Цього року тут давали досить пристойний видобуток — 2200 тонн на добу. Незважаючи на це, заробітну плату (300—400 гривень) отримують із запізненням на чотири місяці. За два дні до аварії виплатили частину грошей за листопад. Загальний борг із зарплати, регресних позовів та одноразових допомог у зв'язку із втратою працездатності на 1 квітня становив 6132 тисячі гривень.

Віце-прем'єр-міністр Микола Білоблоцький, який очолив державну комісію з розслідування причин нещасного випадку, повідомив у Донецьку, що всі витрати з відшкодування збитків сім'ям потерпілих держава візьме на себе. За законом найближчі родичі кожного загиблого гірника отримають допомогу в розмірі п'ятирічного заробітку, неповнолітні діти — в розмірі однорічного заробітку (додатково). За попередніми підрахунками, ці суми можуть становити 20 тисяч гривень і вище. А поки що державна комісія отримала декілька прохань... допомогти вдягти, взути і нагодувати дітей, які проводжатимуть батька в останню путь. Адже окремі сім'ї по-справжньому голодують.

Ліна КУЩ.

На фото: медсестра Донецької міської центральної лікарні доглядає одного із 43 шахтарів, котрий потрапив на лікування з опіками обличчя.

У матеріалі використано фото агентства Рейтер, опубліковані в газеті «Урядовий кур'єр».

Для довідки

Кількість загиблих на шахтах України з 1991 по 1997 роки

1991 — 346 осіб
1992 — 459 осіб
1993 — 381 особа
1994 — 423 особи
1995 — 339 осіб
1996 — 342 особи
1997 — 290 осіб

Хроніка найбільших трагедій на шахтах Донбасу

1979 рік — шахта «Молодогвардійська» (Луганська обл.) — 67 загиблих, шахта «Гірська» (Луганська обл.) — 64 загиблих.

1991 рік — шахта «Суходільська—Східна» (Луганська обл.) — 61 загиблий.

1992 рік — шахта «Південнодонбаська № 1» (Донецька обл.) — 32 загиблих.

1994 рік — шахта «Слов'яносербська» (Луганська обл.) — 27 загиблих.

Вибори-98

«Просимо визнати результати недійсними»

Опісля заяв про ймовірну фальсифікацію результатів виборів, зокрема у мажоритарних округах, до ЦВК почали надходити і перші звернення від кандидатів у народні депутати.

Так, ряд претендентів на депутатський мандат по Індустріальному виборчому округу № 26 Дніпропетровської області ставить під сумнів результати голосування. У заяві, підписаній 6 кандидатами, висловлюється прохання перевірити підрахунок голосів. Оскільки, наприклад, кандидат у депутати Віктор Веретенников, який посів друге місце, на виборах до парламенту набрав 20441 голос, а до обласної ради — у межах цього ж округу — понад 41 тисячу голосів.

У заяві також зазначається, що 29 березня, тобто у день виборів, по телеканалу ТСД демонструвалася агітаційна передача на підтримку кандидата, котрий і здобув перемогу. Автори заяви твердять, що «на багатьох виборчих дільницях пересувні групи підтримки чисельністю до кількох десятків чоловік чинили морально-психологічний тиск на виборців, виявлено чимало фактів винесення виборчих бюлетенів за межі виборчих дільниць».

Отже, слово тепер за Центральною виборчою комісією. Але, схоже, це — не перше і не останнє звернення кандидатів до ЦВК.

(Власна інформація.)

«Болгарського варіанта» не допустимо

(Початок на 1-й стор.).

Коли можновладців не цікавило волевиявлення народу, а ставилося завдання будь-що домогтися перемоги своїх ставленників. Механізм використовували простий до примітивності — силовий тиск. Наприклад, на нарадах у Запоріжжі й Луганську прем'єр В. Пустовойтенко зажадав від чинів держадміністрацій забезпечити не менш як 40 відсотків голосів для кандидатів від НДП. Подальше перебування на посадах ставилося в залежність від виконання висунутих умов. Уже тепер (у нас є такі дані) з головами адміністрацій деяких областей пообіцяли «розібратися»...

Кінцевих підсумків виборів ще немає. Але навіть проміжні й безперечно сфальсифіковані дані дають підстави зробити деякі висновки. Перший: різкий спад довіри до націоналістів — платних «патріотів». Другий: сталося те, про що ми попереджали заздалегідь, — у депутатів від Компартії просто вкрали від 10 до 15 відсотків голосів «за». Навіть всюдисущі й прекрасно інформовані американці повідомили у своїх засобах масової інформації, що за список № 11 нашої партії проголосували 34 відсотки виборців. А в офіційних даних значиться майже 25 відсотків. Механізм фальсифікації відпрацьовано теж простий: нікому із спостерігачів і представників від нашої партії, на порушення закону про вибори, не видавали копії протоколів, які комісії одразу ж після підрахунку голосів зобов'язані були вивішувати на стендах. Нічого такого не було. Чому? Відповідь єдина: для того, щоб можна було маніпулювати бюлетенями в інтересах «потрібних» партій і блоків — проти Компартії України. У такий спосіб позбавити нас можливості розв'язувати проблеми з точки зору політичної відповідальності за реалізацію програми виведення України із кризи. Таку реальну програму ми маємо, і ми готові виконати її.

Першочергові завдання, які фракція комуністів вирішуватиме у Верховній Раді нового скликання, ми визначили. Це справедливе пенсійне забезпечення. І не на рівні злиденного нинішнього «прожиткового мінімуму», а виходячи із достатнього рівня життя. Будемо домагатися наведення порядку в питаннях зарплати. Зокрема, через запровадження її тарифікації. А це дасть можливість навести облік і порядок у ціноутворенні. Першочерговим завданням для себе вважаємо також якомога швидше розроблення такої податкової системи, яка стимулювала б зростання виробництва. Будемо робити все можливе для звільнення держави від іноземного фінансово-економічного поневолення, здійснюваного через одержання економічно необгрунтованих позик. Це аж ніяк не означає відмову від іноземних інвестицій, які буде спрямовано для піднятя і розвитку виробництв та галузей нашої економіки. Та все-таки основний орієнтир має бути спрямовано на використання внутрішніх ресурсів і підтримку вітчизняного товаровиробника.

Знаю, буде дуже важко подолати тиск тих, хто нав'язує нам курс «реформ». Зараз на повну силу розкручують кампанію про можливість «болгарського варіанта». Ті, хто хоче заплямувати Компартію в очах народу, який повірив їй (а це переконливо показали вибори-98), не зупиняться ні перед чим. Але тепер уже не та ситуація, що була в 1991 і 1994 роках: рівень народної свідомості значно зріс. Дедалі більше людей усвідомлюють: країна, народ і демократія — у небезпеці. І вони готові піти за комуністами. Не — «назад», як лякає народ наш прем'єр, а вперед — до соціалізму. Якісно нового, де людина праці стане справжнім господарем свого життя і своєї держави. У щасливе майбутнє якої комуністи свято вірять і в ім'я якого працюють уже сьогодні.

На фронті тяганини — без перемін

Народний депутат, член Комітету з питань законності і правопорядку Верховної Ради України тринадцятого скликання Валентин Недригайло одержав від виборців одного з округів Донеччини заяву про те, що окружна комісія зареєструвала кандидатом у народні депутати громадянина іншої держави.

Переконавшись у цьому через законні запити відповідно до свого службового становища, Валентин Недригайло звернувся до голови Центрвиборчкому Михайла Рябця з проханням перевірити факт реєстрації кандидатом у народні депутати негромадянина України і дати йому правову оцінку.

Заява ця була датована 20 березня. І від того ж таки 20 березня «пішла губернія писати». Як пояснили у телефонній розмові член Центрвиборчкому Олександр Гашинський та завідувач юридичного відділу ЦВК Володимир Шевченко, заяву Валентина Недригайла Центрвиборчком направив в окружну комісію та МВС України для перевірки.

Однак скористатися довідкою, підписаною заступником міністра внутрішніх справ Валерієм Чернишовим, у якій підтверджувався факт негромадянства кандидата в народні депутати, ЦВК не зміг, оскільки в останньому абзаці цієї довідки були вжиті про всяк випадок три особливі слова: «за попередніми даними». Ці три слова в цілому справи не стосувалися і її не міняли, хіба що робили честь канцеляристам МВС, які перестраховувались свого начальника. Але саме вони, як запевняє Володимир Шевченко, стали порогом, об який спіткнулася ЦВК.

Районний суд розглядати скаргу Валентина Недригайла також відмовився, посилаючись на закон «Про вибори народних депутатів України», згідно з яким оскаржити в суді рішення окружної виборчої комісії можна протягом десяти днів після його прийняття. А коли поїзд пішов, то він уже пішов. І навіть те, що факт негромадянства сплив набагато пізніше, ніж через десять днів після реєстрації кандидата в народні депутати, суддів ніскільки не похитнуло. На варті закону вони стояли, мов скеля.

Тим часом, 26 березня пан Недригайло надсилає другого листа на ім'я голови Центрвиборчкому Михайла Рябця, а 28-го, не діждавшись відповіді, — третього, у якому «волаючий в пустелі» ще не втрачає надії бути почутим.

Про фінал цієї історії розумний читач уже здогадався. 29 березня кандидат у народні депутати став депутатом українського парламенту.

Нині Володимир Шевченко коментує це так: тепер будемо перевіряти. Ймовірно, всі факти підтвердяться. Ймовірно, результати виборів доведеться визнати недійсними. Ймовірно, ЦВК опиниться перед необхідністю призначити нові вибори за рахунок каси Центвиборчкому, у якій, на жаль, гуляє вітер.

Анатолій АНДРІЙЧЕНКО.

Сьогодні — Всесвітній день здоров'я

Хочеш бути здоровим, загартовуйся. Хочеш бути багатим, не хворій

Протягом 1991—1997 років в Україні померло на 1,46 мільйона громадян більше, ніж народилося. Причини демографічної кризи багато в чому пояснюються низьким рівнем медичного обслуговування. На жаль, для багатьох наших співгромадян сьогодні не доступна елементарна лікарська допомога. Як свідчать соцопитування, лише сорок відсотків українських сімей у разі хвороби дитини можуть купити всі необхідні медикаменти. У середньому одна українська сім'я витрачає на ліки приблизно 1 гривню за місяць. Може, ми й справді здоровіші за цих кволих іноземців?

За даними Міністерства охорони здоров'я, із 9,9 мільйона дітей у віці до 14 років більш як 26 тисяч хворі на дитячий церебральний параліч, у 284 тисяч уражена ендокринна система, 345 тисяч потерпають від хвороб крові та кровотворних органів, близько мільйона — органів травлення.

Зважаючи на фінансові можливості, єдино доступними для нас методами лікування залишаються голодування та загартування — поки що за повітря, сонце та воду в річці платити не треба. І неприйомних днів у цілительки-природи немає!

Комунальні метаморфози

«Зайці» перетворилися в гравців

67 призів на 4 тисячі гривень розіграло серед своїх пасажирів державне комунальне підприємство «Кіровограделектротранс». Серед них — холодильник, теле- та радіоапаратура, побутова техніка.

Основна мета акції — боротьба з безбілетниками. Лотерейними білетами слугували звичайні квитки на тролейбус, які наприкінці минулого року на замовлення «Кіровограделектротрансу» надрукувала Кам'янець-Подільська фабрика Держзнаку.

Розрахунки транспортників виправдалися: кількість «зайців» у тролейбусах різко зменшилася. Як повідомив директор «Кіровограделектротрансу» Анатолій Тетьора, такі розіграші проводитимуть щоквартально.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Кожному по потребах

Людям — зарплату, чиновнику — премію

БІЛЬШЕ року минуло відтоді, як вийшов президентський указ № 187, за яким 75 відсотків коштів місцевих бюджетів має спрямовуватися на соціальні виплати, передусім на зарплату працівникам бюджетних установ і організацій. Нещодавно на Миколаївщині проаналізували: а що відбувається насправді? Й дійшли невтішного висновку: не виконують той указ багато міськвиконкомів та райдержадміністрацій. Узяти січень-лютий 1998 року: в обласному центрі, приміром, на соціальні виплати спрямували лише 44,7 відсотка наявних бюджетних коштів, в Очакові — 48,2, у Веселинівському районі — 59,2, Кривоозерському — 66, у місті Первомайську — 67 відсотків. Може, там з виплатами заробітку все гаразд?

Якби ж то! Заборгованості так і не позбулися, подекуди вона перевищує двомісячний фонд оплати праці. Та й загалом по області справи невтішні —на 1 березня борг перевищив 17 мільйонів гривень.

За такої ситуації голова облдержадміністрації Микола Круглов змушений був видати спеціальне розпорядження «Про посилення відповідальності за становище з виплатою заробітної плати працівникам бюджетних установ і організацій». У цьому документі продубльовано вимогу президентського указу: 75 відсотків усіх надходжень до місцевих бюджетів мають спрямованість на виплату зарплати та погашення заборгованості. Така сама вимога стосується й позабюджетних коштів, що надходять до створених при органах місцевого самоврядування фондів. Що ж, повторення, кажуть, — це мати навчання. Але в чому полягає оте «посилення відповідальності»? Цитую: «За незадовільну роботу по забезпеченню виконання державних зобов'язань... депреміювати на 100 відсотків за лютий за підсумками роботи в 1998 році міських голів Миколаєва, Очакова, заступника міського голови Первомайська, голів райдержадміністрацій Веселинівського, Кривоозерського районів».

Але зарплату чиновник одержить у будь-якому разі, на відміну від тих, про кого він має піклуватися —лікарів, освітян, інших «бюджетників»! Значить, кошти для цього знайшлися? Може, логічніше було б зарплату отим керівникам видавати за таким принципом: є іншим — є й тобі. Й ще одне: чому це в опублікованому в місцевих засобах масової інформації варіанті розпорядження голови облдержадміністрації не вказано прізвищ винуватців невиконання указу, а лише їх посади? Нехай би народ знав своїх «героїв».

У заключному пункті розпорядження одному із заступників голови облдержадміністрації дано доручення такого змісту: «Забезпечити підготовку розпорядчих документів на оплату праці голів райдержадміністрацій та міськвиконкомів у відношенні **матеріального заохочення** їх за відповідний місяць з обов'язковим врахуванням показників з виконання графіка погашення заборгованості із соціальних виплат...». Виходить, за виконання звичайних службових обов'язків ще й преміюватимуть?

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

Родинне коло

Темрява — складова демографічної політики?

У райцентрі Сватовому, що на Луганщині, зростає народжуваність: торік тут народилося 400 дітей — на 29 більше, ніж у 1996-му. Хочеться вірити, що цей феномен не є наслідком частих відключень у селах електроенергії. Тим більше, що в інших районах області бебі-бум не спостерігається, хоча енергетична криза також дається взнаки.

Павло КУЩ.

Луганська область.

Фото Андрія УСТИНОВИЧА (фотоконкурс «Село очима селян»).

У безробіття жіноче обличчя

Конференції

БІЛЬШ ЯК 150 жінок Київщини приїхали на конференцію «Жінка у сучасному суспільстві України: становище, проблеми, шляхи соціального розвитку», яка проходила під егідою облдержадміністрації.

На конференції, зокрема, йшлося про такі болючі проблеми, як безробіття, бідність, погіршення стану здоров'я жінок і дітей, поширення наркоманії, злочинності, сирітство, безпритульність. Наголошувалося й на тому, що понад 10 відсотків молодих пар не бажають мати дітей. Складна економічна ситуація в країні призвела до поглиблення кризових явищ. Жінка втратила можливість реалізувати свої права у виробництві, її витіснили зі сфери управління. Нині вона зайнята на найтрудомісткіших непрестижних малооплачуваних роботах і першою страждає в разі скорочення. Сьогодні, можна сказати, у безробіття жіноче обличчя.

Виходячи з цього, учасники конференції дійшли висновку: державі необхідно створити умови для рівноправної участі жінок у громадсько-політичному житті області, забезпечити дотримання норм трудового законодавства, пов'язаних із пільгами для жінок під час прийняття на роботу та звільнення.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Субсидія як гарантія житлової безпеки

Соціальний захист

ТРИ РОКИ тому в Україні стартувала реформа цінової політики житлово-комунальної сфери. За цей час розміри платежів населення за житло та комунальний сервіс збільшились від 5 до 80% собівартості цих послуг. Одночасно з «батогом» народ отримав і «пряник» —дійовий соціальний захист населення від «квартирного» удару у вигляді Програми житлових субсидій.

Основна концепція житлової державної допомоги залишається незмінною й дотепер. А саме: «субсидія призначається сім'ям з низькими доходами для відрахування затрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергію незалежно від того, проживає сім'я в державному житлі чи в приватизованому, і її отримання не передбачає зміни форми власності, тим паче позбавлення прав на приватизовану квартиру, що обумовлені Законом України "Про приватизацію державного житлового фонду"». Правонаступник квартири не повинен повертати суму раніше призначеної субсидії.

Час і гроші виправдали право на існування системи субсидування.

— Сьогодні ми платимо 80% собівартості житлово-комунальних послуг і 20% покривається шляхом державних дотацій, — коментує заступник міністра праці та соціальної політики України Микола Нощенко. — Що дотації, що субсидії — це одна й та сама кишеня, тільки механізм розподілу різний. 20% йде в цілому на галузь, а 80% — перераховується конкретно. Програма житлових субсидій з одночасним підвищенням цін і тарифів на житлово-комунальні послуги дала змогу зменшити дефіцит бюджету. Розрахункова величина бюджетної економії в 1996 році становила 1,23 млрд. грн., в 1997 році — близько 2 млрд. грн. Ось і вирішуйте, ефективна наша програма чи ні.

Як запевнили в міністерстві, основна фабула Програми житлових субсидій — соціальна справедливість: хто більше має, той більше й платить. Правда, інколи механізм житлово-комунальної справедливості дає збої. На практиці. Відповідно до постанови Кабінету міністрів від 4 лютого цього року «Про розміри витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу та твердого палива у випадку надання житлової субсидії» за умови призначення субсидії громадяни, прописані в будинку, платять за послуги в рамках норми володіння та користування загальною площею житла і нормативів користування 15% середньомісячного сукупного доходу. Проте цю вказівку виконавчої влади часто нехтують чиновники на місцях. Так, в Одеській області місцева влада вирішила анулювати призначені раніше субсидії, мотивуючи свою відмову тим, що рік закінчився...

— Кожна третя сім'я, якій призначена субсидія на придбання твердого палива, її не отримала, —констатує Микола Нощенко. — Така політика місцевої влади практично зводить нанівець саму ідею соціального захисту населення через субсидії. Зараз ми готуємо на розгляд Кабінету міністрів відповідний документ, котрий забороняв би такі дії місцевих керівників.

Як повідомили в Міністерстві праці та соціальної політики, близько 7—10% сімей подали неправильні відомості на отримання житлової субсидії. Серед них —1,5—2% навмисних порушників. Зараз у роботі перебуває проект закону про адміністративну відповідальність осіб, які свідомо подали неправильні дані, що призвело до нецільового використання бюджетних коштів.

У бюджеті-98 на реалізацію Програми житлових субсидій закладено 1 млрд. грн. На думку Миколи Нощенка, фінансування цього року значно краще, ніж минулого. Прогнозуючи кількість сімей, які звернуться за субсидіями в поточному році, заступник міністра очікує певної стабілізації цифри тих, хто звернеться з проханням. Хвиля ажіотажу спала, ніяких несподіванок на ринку житлово-комунальних послуг поки що не передбачається.

Ольга ВІТЕР.

Хроніка. Факти. Події.

● *Сеул*

Південний хліб для Півночі

Уряд Південної Кореї оголосив про намір відправити 50 тисяч тонн зерна до Північної Кореї. Цю допомогу оцінюють у 9—10 мільйонів доларів. Однак можливо, що замість зерна на ту ж суму буде поставлено сільськогосподарські добрива чи медикаменти для дітей. Так Південна Корея відгукнулася на прохання Світової продовольчої програми допомогти Північній Кореї.

● *Брюссель*

НАТО думає про майбутнє

Північноатлантичний альянс перегляне свою стратегічну концепцію. До ювілейного 50-го саміту, що відбудеться рівно за рік у Вашингтоні, має бути готове нове «священне писання» західного альянсу, яке визначить його завдання у XXI столітті. Нині чинна концепція, схвалена на Римському саміті 1991 року, безнадійно застаріла. У ній, наприклад, ще згадується Радянський Союз, не відображено питання розширення НАТО на схід, військове співробітництво за програмою «Партнерство заради миру», а тим більше особливі взаємини альянсу з Україною та Росією.

● *Нью-Йорк*

Правда про «ядерні гриби» — на плівці

Сполучені Штати планують із часом розсекретити практично всі шість тисяч фільмів, знятих під час розробки та випробувань ядерних озброєнь. Про це оголошено на форумі ветеранів американської атомної програми, що відбувся в штаті Нью-Мексіко. Незвичайну конференцію проведено під егідою Міністерства енергетики США, що контролює стан ядерного арсеналу країни.

● *Ісламабад*

На переговори згодні

Керівництво антиталібівської коаліції дало згоду на переговори з афганським рухом «Талібан» для врегулювання афганського конфлікту. Переговори можуть відбутися в Ашгабаті (Туркменистан) за участі місії ООН в Афганістані.

● *Делі*

Врятували життя міністрові

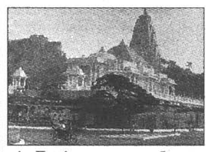

Індійські сили безпеки зірвали змову пакистанської розвідки з метою вбивства міністра внутрішніх справ Індії, голови правлячої партії Бхаратія джаната Лала Крішна Адвані. Дані про змову було одержано від заарештованого в Делі мусульманського терориста Ахмеда Назара, завербованого пакистанською розвідкою й Кашмірі й переправленого до індійської столиці для підготовки замаху на Адвані.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

У Ризі стає дедалі гарячіше

Тільки сліпий в останні два—три місяці міг би не помітити очевидне загострення російсько-латвійських відносин. Після відставки уряду Черномирдіна та настійливого заперечення міжнародними структурами, зокрема ОБСЄ, наявності в балтійській країні порушення прав людини, все дещо стихло. Але вчорашній вибух біля будинку російського посольства в Ризі, мабуть, дасть антилатвійськи настроєним політикам у Москві більше поле для діяльності, аніж недавні розганяння демонстрацій пенсіонерів і походи Латиського легіону СС.

Як повідомили кореспондентові «ГУ» в Посольстві Латвії в Україні, вибух стався о другій годині ночі за 35 метрів від будинку російського посольства. Вибуховий пристрій було підкладено в бетонну урну в парку, від осколків якої отримали пошкодження службові машини дипломатів. Потерпілих немає. Відразу після того, що сталося, на місце події прибув міністр внутрішніх справ республіки Зідоніс Чеверс. Він повідомив про інцидент президентові Латвії.

За деталями цієї події ми звернулися до МЗС Латвії. Передусім «ГУ» цікавили можливі версії. У зовнішньополітичному відомстві через дванадцять годин після терористичного акту повідомили, що певних версій ще немає, триває слідство. Запитання про те, чи не розглядається версія про можливу провокацію з російського боку, дещо збентежило главу прес-служби. Потім була негативна відповідь. Поки що ніхто не взяв на себе відповідальність за вибух біля російської дипломатичної місії.

У Міністерство внутрішніх справ Латвії додзвонитися не вдалося. Відомо лише, що вже о 5-й годині ранку відбулася робоча нарада в МВС. За останніми даними, спрацювала протипіхотна міна зі спрямованою хвилею вибуху в бік будинку посольства.

На думку фахівців, такі терористичні акти найважче розкривати. Досі не знайдено винуватців злочину, вчиненого в травні 1995 року, коли до ризької синагоги було підкинуто вибуховий пристрій. Черговий акт вандалізму біля синагоги стався в ніч на 2 квітня. Вибух завдав будинку значної шкоди. Як повідомили в МЗС, поліція шукає двох підозрюваних, по країні розіслано їхні фотороботи. Місцевих експертів консультують представники ФБР США. Проте відповіді на запитання «ГУ», чи є зв'язок між цими двома вибухами, отримати не вдалося.

Після цього інциденту ряду високопосадових осіб — співробітників поліції довелося зі своїми постами розлучитися. Завтра відбудеться засідання Ради національної безпеки. Обговорюватимуть роботу служби держбезпеки та відповідність її керівника посаді, що він обіймає, у якого не було жодної версії у зв'язку з вибухом біля синагоги. Не зміг він повідомити і про те, чи є в Латвії екстремістські політичні організації.

«Обурливим» назвав представник МЗС РФ вибух у столиці Латвії, повідомляє ІТАР-ТАКС. Проте, закінчив він, поки що було б «передчасно пов'язувати вибух з якоюсь там спрямованою антиросійською акцією». Мабуть, ця заява буде однією з найлояльніших. З більш однозначними оцінками цієї події не заставлять себе чекати «друзі» Латвії на кшталт Жириновського. Які карти в руки дає вибух біля посольства і як ними скористаються в Росії?.. Не хотілося б робити песимістичні прогнози, адже надворі весна 1998-го...

І ще. В усьому світі теракти здійснюють з якоюсь певною метою. Її оголошують ті, хто бере на себе відповідальність за вчинене. Та пострадянський простір не підкоряється загальним законам логіки.

Яна СТАДІЛЬНА.

Боротьба за єдність чи флірт із катастрофою?

Іноземний досвід

Сьогодні в Канаді знайти відповідь на запитання, винесене в заголовок, намагаються всі, бо від нього, зрештою, і залежить доля єдиної держави. Йдеться про давню-предавню суперечку між мешканцями провінції Квебек і всією іншою Канадою. Квебекці, які зберегли свою франкомовну ідентичність, наполягають на праві нації на відокремлення від Канади і створення незалежної держави, а всі інші канадці переконані, що Квебек просто тягне на себе ковдру і домагається привілеїв, нехтуючи загальними інтересами держави.

Відтоді, як відбувся останній всеквебекський референдум про відокремлення в жовтні 1995 року, коли єдність Канади врятували всього півпроцента голосів «проти», позиції сторін — сепаратистів з Блоку Квебекуа і федералів з інших канадських партій — не змінилися. Однак у канадської федерації з'явилася певна надія, що суперечку можна буде якщо не владнати остаточно, то хоча б відсунути в часі.

Перший вдалий крок до цього зробив прем'єр-міністр Канади — хоч як це дивно, виходець з Квебеку — Жан Кретьєн. Торік весною прем'єр, до того ж лідер Ліберальної партії Канади, пішов на дострокові вибори і виграв їх, зберігши і парламентську більшість, і своє крісло.

Внаслідок виборів у канадському парламенті змінилася офіційна опозиція, статус якої за канадським законодавством і традиціями набуває партія, що отримує другу за чисельністю кількість мандатів. До минулого року офіційною опозицією були понад 60 представників Блоку Квебекуа (БК). Після виборів їхнє місце зайняла, посунувши квебекців на сходинку вниз, Партія реформ (ПР), яка отримала голоси на заході Канади.

Після цього ліберали Кретьєна спробували далі розвинути успіх. І вже наприкінці минулого літа федеральний міністр міжурядових справ Канади Стефан Діон у відкритому листі попередив квебекців: Квебек залишиться ніким не визнаною державою-фантомом, бо, «починаючи з 1945 року, жодна держава, створена шляхом відокремлення, не була включена до ООН без схвалення уряду попередньої цілісної держави». А федеральний уряд Канади, мовляв, ніколи не погодиться на відокремлення провінції, і не треба їй «тикати» прикладом СРСР, адже там була диктатура, а в Канаді — демократія.

Крім того, федеральний уряд, за його даними, має так званий «план В» боротьби з квебекськими сепаратистами, який полягає в основному в залякуванні квебекських обивателів. Мовляв, у разі відокремлення, вони втратять канадське громадянство, канадські паспорти, отримають частку загальноканадського зовнішнього боргу тощо.

Прем'єр Квебеку, дуже популярний у провінції політик, Люсьєн Бушар зреагував негайно: «Стефан Діон може говорити тільки від себе особисто або відбивати точку зору уряду, але не може робити заяви від імені всього світу». При цьому квебекські політики нагадали Оттаві, що в 1949 році до Канади приєднався британський домініон Ньюфаундленд, 52 відсотки населення якого на референдумі висловилися за приєднання. Квебекці тепер наполягають, що стільки ж відсотків голосів вистачить їм і для від'єднання.

Стефан Діон у ще одному листі розвинув попередню думку й нагадав квебекцям: якщо можна роз'єднати Канаду, то під тиском частини квебекців, котрі не хочуть відокремлення, можна розчленити і сам Квебек. А найголовніше те, що в цьому разі Квебек може втратити Монреаль — найбільше місто-красень у провінції, багатонаціональні мешканці якого завжди голосували проти відокремлення. Квебек назвав такі твердження абсурдом.

(Закінчення в наступному номері).

Володимир СКАЧКО.
Київ—Торонто—Київ.

На знімку: Прем'єр-міністр Канади Жан Кретьєн.

Менеджери налаштовані песимістично

Японія вступає в період глибокого економічного застою. Такого висновку дійшли на основі даних, що містяться в оприлюдненій щоквартальній доповіді Банку Японії про ділову кон'юнктуру в країні під назвою «Танкан». Такі доповіді складають на підставі опиту менеджерів приблизно 10 тисяч найбільших компаній Японії.

Центральний національний банк на основі опиту підприємців виводить індекс. У ньому відображено співвідношення компаній, які оптимістично і песимістично оцінюють економічну ситуацію, а тому він є одним з головних показників «економічного клімату» на Японських островах. Цього разу індекс становив мінус 31 одиницю — рівно на 20 одиниць нижче, ніж у грудні минулого року, коли було оприлюднено попереднєю доповідь банку, а для підприємств обробної промисловості — мінус 30, тобто на 10 одиниць нижче, ніж у грудні.

Оцінюючи перспективи своєї комерційної діяльності, зазначено в доповіді, підприємства обробної промисловості очікують, що їхній прибуток поточного фінансового року зросте в середньому лише на 0,6 відсотка порівняно з минулим роком, натомість компанії сфери обслуговування прогнозують скорочення прибутку в середньому на 0,5 відсотка.

Коментуючи доповідь «Танкан», передає ІТАР-ТАКС, експерти зазначають, що представлена в ньому реальна картина виявилася значно гірша від тих прогнозів, що зроблено три місяці тому. «Очікувалося, що навесні індекс становитиме мінус 15, і реальна ситуація здається просто катастрофічною, в економіці Японії настане найчорніший період», — сказав співробітник великої американської фінансової компанії, що діє в Японії.

Андрій ГРЕБНЄВ, «Голос України» (з Алмати)

Піший хід без фінішу

Казахські гірники, які стомилися від безперервної битви за вчасну виплату зарплати, зробили чергову відчайдушну спробу привернути увагу до своїх бід. Майже 400 мешканців містечка Жанатас пішки вирушили до обласного центру Тараз, а звідти прямо на Акмалу, якщо їхню проблему не розв'яжуть в області.

— А проблема неабияка — виплата «замороженої» за 18 місяців зарплати: робітники хочуть отримати її відразу, а не частинами. Інше хворобливе для них питання: оплата за вимушений простій у грудні, коли вони пікетували будинок ЗАТ «Фосфорит».

Такий «піший хід» у степ жанатасці вже робили взимку. Тоді вони пройшли вночі 60 км. На більше не вистачило фізичних сил... І ось друга спроба «марафону протесту». Цього разу гірники вочевидь поспішили. Днями очікується приїзд до області прем'єр-міністра. Ось і виходить: він — туди, вони — звідти.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Національну програму інформатизації

Цей Закон визначає загальні засади формування, виконання та коригування Національної програми інформатизації.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та поняття

У цьому Законі наведені нижче терміни та поняття вживаються у такому значенні:

база даних — іменована сукупність даних, що відображає стан об`єктів та їх відношень у визначеній предметній області;

база знань — масив інформації у формі, придатній до логічної і смислової обробки відповідними програмними засобами;

геоінформаційні системи — сучасні комп`ютерні технології, що дозволяють поєднати модельне зображення території (електронне відображення карт, схем, космо-, аерозображень земної поверхні) з інформацією табличного типу (різноманітні статистичні дані, списки, економічні показники тощо);

засоби інформатизації — електронні обчислювальні машини, програмне, математичне, лінгвістичне та інше забезпечення, інформаційні системи або їх окремі елементи, інформаційні мережі і мережі зв`язку, що використовуються для реалізації інформаційних технологій;

інформатизація — сукупність взаємопов`язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки;

інформаційна послуга — дії суб`єктів щодо забезпечення споживачів інформаційними продуктами;

інформаційна технологія — цілеспрямована організована сукупність інформаційних процесів з використанням засобів обчислювальної техніки, що забезпечують високу швидкість обробки даних, швидкий пошук інформації, розосередження даних, доступ до джерел інформації незалежно від місця їх розташування;

інформаційний продукт (продукція) — документована інформація, яка підготовлена і призначена для задоволення потреб користувачів;

інформаційний ресурс — сукупність документів в інформаційних системах (бібліотеках, архівах, банках даних тощо);

інформаційний суверенітет держави — здатність держави контролювати і регулювати потоки інформації з-поза меж держави з метою додержання законів України, прав і свобод громадян, гарантування національної безпеки держави;

локалізація програмних продуктів — приведення програмних продуктів, які використовуються в Україні, у відповідність із законами України та іншими нормативно-правовими актами, стандартами, нормами і правилами, що діють в Україні;

нерезиденти — юридичні особи, суб`єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), з місцезнаходженням за межами України, які створені й діють відповідно до законодавства іноземної держави, у тому числі юридичні особи та інші суб`єкти підприємницької діяльності, створені з участю юридичних і фізичних осіб;

окреме завдання — комплекс проектів інформатизації, взаємопов`язаних і взаємопогоджених за термінами реалізації, складом виконавців та спрямованих на досягнення конкретних цілей;

проект інформатизації — комплекс взаємопов`язаних заходів, як правило, інвестиційного характеру, що узгоджені за часом, використанням певних матеріально-технічних, інформаційних, людських, фінансових та інших ресурсів і мають на меті створення заздалегідь визначених інформаційних і телекомунікаційних систем, засобів інформатизації та інформаційних ресурсів, які відповідають певним технічним умовам і показникам якості;

резиденти — юридичні особи, суб`єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), з місцезнаходженням на території України, які здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України.

Стаття 2. Національна програма інформатизації

Національна програма інформатизації визначає стратегію розв`язання проблеми забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, оборонної, національно-культурної та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення.

Національна програма інформатизації включає:

Концепцію Національної програми інформатизації;

сукупність державних програм з інформатизації;

галузеві програми та проекти інформатизації;

регіональні програми та проекти інформатизації;

програми та проекти інформатизації органів місцевого самоврядування.

Національна програма інформатизації формується виходячи з довгострокових пріоритетів соціально-економічного, науково-технічного, національно-культурного розвитку країни з урахуванням світових напрямів розвитку та досягнень у сфері інформатизації і спрямована на розв`язання найважливіших загальносуспільних проблем (забезпечення розвитку освіти, науки, культури, охорони довкілля та здоров`я людини, державного управління, національної безпеки та оборони держави та демократизації суспільства) та створення умов для інтеграції України у світовий інформаційний простір відповідно до сучасних тенденцій інформаційної геополітики.

Національна програма інформатизації становить комплекс взаємопов`язаних окремих завдань (проектів) інформатизації, спрямованих на реалізацію державної політики та пріоритетних напрямів створення сучасної інформаційної інфраструктури України за рахунок концентрації та раціонального використання фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів, виробничого і науково-технічного потенціалу держави, а також координації діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій усіх форм власності і громадян у сфері інформатизації.

Стаття 3. Завдання законодавства про Національну програму інформатизації

Завданням законодавства про Національну програму інформатизації є створення правових, організаційних, науково-технічних, економічних, фінансових, методичних та гуманітарних засад регулювання процесу формування та виконання цієї Програми та окремих її завдань (проектів).

Законодавство про Національну програму інформатизації складається з цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Стаття 4. Сфера дії та суб`єкти цього Закону

Сфера дії цього Закону поширюється на відносини, що виникають у процесі формування та виконання Національної програми інформатизації.

До суб`єктів, які беруть участь у відносинах, що регулюються цим Законом, відносяться:

замовники робіт з інформатизації;

виконавці окремих завдань (проектів) інформатизації;

організації, що здійснюють експертизу окремих завдань та проектів інформатизації;

користувачі автоматизованих та інших інформаційних систем і засобів інформатизації;

Стаття 5. Головна мета та основні завдання Національної програми інформатизації

Головною метою Національної програми інформатизації є створення необхідних умов для забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією шляхом широкого використання інформаційних технологій, забезпечення інформаційної безпеки держави.

Програма спрямована на вирішення таких основних завдань:

формування правових, організаційних, науково-технічних, економічних, фінансових, методичних та гуманітарних передумов розвитку інформатизації;

застосування та розвиток сучасних інформаційних технологій у відповідних сферах суспільного життя України;

формування системи національних інформаційних ресурсів;

створення загальнодержавної мережі інформаційного забезпечення науки, освіти, культури, охорони здоров`я тощо;

створення загальнодержавних систем інформаційно-аналітичної підтримки діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

підвищення ефективності вітчизняного виробництва на основі широкого використання інформаційних технологій;

формування та підтримка ринку інформаційних продуктів і послуг;

інтеграція України у світовий інформаційний простір.

Стаття 6. Функції органів державної влади у реалізації Національної програми інформатизації

Органи державної влади, в межах їх компетенції, здійснюють такі функції у процесі інформатизації:

захист авторського права на бази даних і програми, створені для потреб інформатизації та особистої інформації;

встановлення стандартів, норм і правил використання засобів інформатизації;

забезпечення доступу громадян та їх об`єднань до інформації органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до інших джерел інформації;

визначення пріоритетних напрямів інформатизації з метою подальшої її підтримки шляхом державного фінансування та пільгового оподаткування;

інформатизацію науки, освіти, культури, охорони довкілля та здоров`я людини, державного управління, національної безпеки та оборони держави, пріоритетних галузей економіки;

підтримку вітчизняного виробництва програмних і технічних засобів інформатизації;

підтримку фундаментальних наукових досліджень для розроблення швидкісних математичних і технічних засобів обробки інформації;

забезпечення підготовки спеціалістів з питань інформатизації та інформаційних технологій;

організацію сертифікації програмних і технічних засобів інформатизації;

державне регулювання цін і тарифів на використання телекомунікаційних та комп`ютерних мереж для потреб інформатизації у бюджетній сфері;

забезпечення інформаційної безпеки держави.

Стаття 7. Взаємозв`язок Національної програми інформатизації та системи планування економічного і соціального розвитку України

Взаємозв`язок основних завдань Національної програми інформатизації та системи планування економічного і соціального розвитку України здійснюється шляхом внесення їх до відповідного розділу загальнодержавної програми економічного та соціального розвитку України.

Розділ II. ФОРМУВАННЯ І ВИКОНАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ

Стаття 8. Концепція Національної програми інформатизації

Концепція Національної програми інформатизації є невід`ємною частиною Національної програми інформатизації та включає характеристику сучасного стану інформатизації, її стратегічні цілі та основні принципи, очікувані наслідки реалізації цієї Програми.

Стаття 9. Порядок представлення та затвердження Національної програми інформатизації

Кабінет Міністрів України щорічно разом з проектом Закону України про Державний бюджет України на наступний рік подає на розгляд Верховної Ради України:

доповідь про стан інформатизації в Україні;

завдання Національної програми інформатизації на наступні три роки;

програму завдань (робіт) з інформатизації на наступний бюджетний рік із визначенням джерел фінансування.

Завдання Національної програми інформатизації на наступні три роки та обсяги їх бюджетного фінансування на наступний рік щорічно затверджуються Верховною Радою України.

Стаття 10. Замовники Національної програми інформатизації

Замовниками Національної програми інформатизації є Генеральний державний замовник Національної програми інформатизації та державні замовники окремих завдань (проектів) інформатизації цієї Програми.

Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації є центральний орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України.

Державними замовниками окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації можуть бути органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, до сфери діяльності яких належать ці завдання. Державних замовників з окремих завдань (проектів) інформатизації затверджує Кабінет Міністрів України за поданням Генерального державного замовника.

Державні замовники на конкурсній основі визначають виконавців окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації, забезпечують їх фінансування, керівництво та контроль виконання робіт за цими завданнями (проектами).

Стаття 11. Керівник Національної програми інформатизації

Для управління і контролю за процесом формування та виконання Національної програми інформатизації, її коригування Кабінет Міністрів України за поданням Генерального державного замовника призначає її керівника.

До основних повноважень керівника Національної програми інформатизації належать:

організація конкурсів проектів інформатизації та їх виконавців;

внесення Генеральному державному замовнику пропозицій щодо:

- формування завдань Національної програми інформатизації на наступні три роки;
- формування програми завдань (робіт) з інформатизації на наступний бюджетний рік;
- подання пропозицій щодо внесення змін до Національної програми інформатизації;

керівництво роботою науково-технічної ради з Національної програми інформатизації;

організація приймання виконаних завдань (робіт) з інформатизації;

організація експертизи окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації та Програми в цілому;

інші повноваження з формування та виконання Національної програми інформатизації.

Керівник Національної програми інформатизації підпорядкований Генеральному державному замовнику і перебуває в його штаті.

Стаття 12. Науково-технічна рада Національної програми інформатизації

Науково-технічна рада Національної програми інформатизації є колегіальним дорадчим органом при Генеральному державному замовнику. Склад науково-технічної ради Національної програми інформатизації та Положення про неї затверджуються Генеральним державним замовником.

Науково-технічна рада Національної програми інформатизації за дорученням Генерального державного замовника та керівника Національної програми інформатизації розглядає питання щодо формування та виконання Національної програми інформатизації, програм і завдань (робіт) з інформатизації.

Стаття 13. Конкурс проектів Національної програми інформатизації

Відбір проектів Національної програми інформатизації здійснюється, як пра-

(Закінчення на 6-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Національну програму інформатизації

(Початок на 5-й стор.).

вило, на конкурсних засадах. Загальне положення про конкурс проектів затверджується Генеральним державним замовником.

Конкурси проектів Національної програми інформатизації організовує генеральний державний замовник.

У разі, коли за виконання окремого завдання (проекту) Національної програми інформатизації відповідає державний замовник, конкурс проектів з цього завдання проводить Генеральний державний замовник спільно з державним замовником.

Конкурс є відкритим для підприємств, установ та організацій усіх форм власності, за винятком проектів, пов`язаних з національною безпекою та обороною держави.

Умови конкурсу оголошуються в друкованих засобах масової інформації державним замовником.

Стаття 14. Експертиза окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації

Експертиза окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації проводиться згідно з законодавством України. Умови проведення експертизи встановлюються Генеральним державним замовником та оголошуються в друкованих засобах масової інформації.

Стаття 15. Виконавці окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації

Виконавцями окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації можуть бути підприємства, установи, організації усіх форм власності. Органи місцевого самоврядування можуть брати участь у виконанні окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації або, за наявності фінансово-економічних обгрунтувань, здійснювати власні проекти інформатизації. Відбір виконавців окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації проводиться на конкурсних засадах. При визначенні переможця конкурсу перевага надається резидентам, якщо за рівних умов різниця в термінах виконання завдань (робіт) та вартості завдань (робіт) не перевищує 20 відсотків від величини, що запропонована нерезидентом.

Виконання окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації здійснюється за договорами (контрактами), укладеними відповідно до законодавства між Генеральним державним замовником або державним замовником і виконавцями окремих завдань (проектів).

Для суб`єктів підприємницької діяльності — монополістів у сфері їх діяльності — укладення договорів (контрактів) на виконання завдань (робіт) щодо реалізації проектів Національної програми інформатизації є обов`язковим. Рішення щодо виконання таких завдань (робіт) приймаються Генеральним державним замовником за погодженням з Антимонопольним комітетом України. Умови виконання зазначених у цій статті договорів (контрактів), а також відповідальність сторін визначаються відповідними нормативно-правовими актами.

Порядок формування та виконання окремих завдань та проектів Національної програми інформатизації визначається Положенням про формування та виконання Національної програми інформатизації, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 16. Умови відбору нерезидентів виконавцями окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації

На підставі результатів конкурсу окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації Кабінет Міністрів України за поданням Генерального державного замовника може прийняти рішення про замовлення виконання окремого завдання та проекту нерезиденту при додержанні ним таких умов:

залучення до виконання завдань (робіт) вітчизняних підприємств з обсягом фінансування не менш як 20 відсотків від загальної вартості контракту;

створення в Україні резидентів для виконання окремого завдання (проекту) Національної програми інформатизації із загальним обсягом статутного капіталу не менш як 5 відсотків від загальної вартості контракту.

Стаття 17. Галузеві програми та проекти інформатизації

Міністерство чи інший центральний орган виконавчої влади може виконувати галузеву програму та проекти інформатизації лише як складову частину Національної програми інформатизації. Галузева програма інформатизації погоджується з Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації.

За поданням Генерального державного замовника Національної програми інформатизації Кабінет Міністрів України може зупинити виконання галузевої програми (проекту) інформатизації у разі, якщо:

вона повністю або частково повторює інші програми;

не відповідає державним стандартам, нормам та правилам;

за результатами експертизи має завищену вартість.

Відбір виконавців проектів для галузевих програм інформатизації проводиться відповідно до вимог статті 15 цього Закону.

Стаття 18. Регіональні програми та проекти інформатизації

Регіональні програми та проекти інформатизації розробляються місцевими органами виконавчої влади як складова частина Національної програми інформатизації і погоджуються з Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації. При формуванні регіональних програм інформатизації враховуються регіональні особливості загальнодержавних проектів інформатизації органів державної влади, а також регіональні аспекти галузевих програм інформатизації.

Організація виконання регіональних програм і проектів інформатизації здійснюється структурними підрозділами, які визначаються місцевими органами виконавчої влади.

Відбір виконавців для регіональних програм і проектів проводиться відповідно до вимог статті 15 цього Закону.

За поданням Генерального державного замовника Кабінет Міністрів України може зупинити виконання регіональної програми і проекту інформатизації у випадках, передбачених статтею 17 цього Закону.

Стаття 19. Програми та проекти інформатизації органів місцевого самоврядування

Програми та проекти інформатизації органів місцевого самоврядування формуються цими органами і повинні відповідати Національній програмі інформатизації, приймаються і виконуватися за погодженням із Генеральним державним замовником.

Відбір виконавців для програм та проектів інформатизації органів місцевого самоврядування проводиться відповідно до вимог статті 15 цього Закону.

За поданням Генерального державного замовника Кабінет Міністрів України може зупинити виконання програми і проекту інформатизації органів місцевого самоврядування у випадках, передбачених статтею 17 цього Закону.

Стаття 20. Порядок закупівлі програмних та технічних засобів при виконанні Національної програми інформатизації

Закупівля програмних і технічних засобів при виконанні Національної програми інформатизації, яка фінансується з Державного бюджету України чи відповідних місцевих бюджетів, на суму понад сто тисяч гривень здійснюється на конкурсній основі.

Загальний порядок проведення конкурсу із закупівлі програмних і технічних засобів при виконанні окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації затверджується Кабінетом Міністрів України.

При визначенні переможця конкурсу перевага надається резидентам, якщо за рівних умов відмінність в ціні не перевищує 20 відсотків від величини, що запропонована переможцем-нерезидентом.

Стаття 21. Порядок використання програмних засобів для виконання Національної програми інформатизації

Програмні засоби для виконання Національної програми інформатизації використовуються в локалізованому вигляді. Порядок локалізації визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 22. Права та обов`язки Генерального державного замовника щодо формування та виконання Національної програми інформатизації

Генеральний державний замовник має право:

здійснювати нагляд і контроль за формуванням та виконанням Національної програми інформатизації;

припиняти договори (контракти) на виконання окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації на підставі даних, що свідчать про неможливість виконання робіт виконавцем у повному обсязі;

виконувати функції державного замовника відповідно до законодавства.

Генеральний державний замовник зобов`язаний:

здійснювати координацію державних, галузевих, регіональних програм та проектів інформатизації, програм та проектів інформатизації органів місцевого самоврядування;

здійснювати моніторинг у сфері інформатизації;

забезпечувати методологічну нормативно-правову, інформаційну та організаційну підтримку процесів формування і виконання Національної програми інформатизації;

доповідати щорічно Кабінету Міністрів України про стан інформатизації в Україні;

подавати щорічно Кабінету Міністрів України завдання Національної програми інформатизації на наступні три роки і проект програми завдань (робіт) на наступний бюджетний рік;

вносити Кабінету Міністрів України пропозиції щодо внесення змін до Національної програми інформатизації.

Стаття 23. Права та обов`язки суб`єктів Національної програми інформатизації щодо її формування та виконання

Права та обов`язки користувачів автоматизованих та інших інформаційних систем і засобів інформатизації, організацій, що здійснюють експертизу окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації, та інших суб`єктів Національної програми інформатизації визначаються окремим Положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ III. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ВИКОНАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ

Стаття 24. Фінансове забезпечення виконання Національної програми інформатизації

Фінансування формування та виконання Національної програми інформатизації здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України та інших джерел, не заборонених законодавством України. Внесення до Державного бюджету України видатків, необхідних для реалізації Національної програми інформатизації, є обов`язковим.

Обсяги фінансування Національної програми інформатизації з Державного бюджету України визначаються Законом України про Державний бюджет України на наступний бюджетний рік і встановлюються окремим рядком.

Галузеві і регіональні програми та проекти інформатизації фінансуються в межах коштів, виділених у Державному бюджеті України та відповідних місцевих бюджетах, коштів, отриманих відповідними виконавцями окремих завдань та проектів інформатизації за надання інформаційних послуг, та інших джерел, не заборонених законодавством України.

Фінансування програм та проектів інформатизації органів місцевого самоврядування здійснюється з місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством України.

Пріоритетність фінансування окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації щорічно визначається Кабінетом Міністрів України в межах коштів, затверджених Державним бюджетом України.

У разі недостатності фінансування у поточному році строки виконання окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації переглядаються у порядку, визначеному Положенням про формування та виконання Національної програми інформатизації.

Стаття 25. Економічне стимулювання виконання окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації

Окремі завдання (проекти) Національної програми інформатизації можуть на конкурсній основі передаватися резидентам у повному обсязі. Власник окремого завдання (проекту) Національної програми інформатизації згідно з договором, укладеним із Генеральним державним замовником, здійснює фінансування, подальшу експлуатацію з наданням послуг установам, що фінансуються з Державного бюджету України чи відповідних місцевих бюджетів, за фіксованими тарифами, передбаченими договором.

Передача окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації у сфері національної безпеки та оборони держави проводиться в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Розділ IV. ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ФОРМУВАННЯМ ТА ВИКОНАННЯМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ

Стаття 26. Контроль за формуванням та виконанням Національної програми інформатизації

Контроль за формуванням та виконанням Національної програми інформатизації здійснює Кабінет Міністрів України. Координацію та контроль за виконанням Національної програми інформатизації щодо забезпечення національної безпеки та оборони держави здійснює Рада національної безпеки і оборони України.

Контроль за виконанням окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації, фінансування яких здійснюється державним замовником за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством України, з боку Генерального державного замовника полягає у забезпеченні узгодженості цих проектів з Національною програмою інформатизації.

Розділ V. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПРИ ВИКОНАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ

Стаття 27. Міжнародне співробітництво при виконанні Національної програми інформатизації

Міжнародне співробітництво у сфері інформатизації спрямовується на підвищення економічної ефективності та науково-технічного рівня виконання Національної програми інформатизації. З цією метою до виконання окремих завдань (проектів) Національної програми інформатизації можуть залучатися іноземні юридичні та фізичні особи, іноземні інвестиції.

Держава розвиває і підтримує всі форми міжнародного співробітництва у сфері інформатизації, які не суперечать законодавству та державним інтересам України.

Стаття 28. Міжнародні договори

Якщо міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в цьому Законі, то застосовуються правила міжнародних договорів.

Розділ VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України в трьохмісячний термін:

відповідно до компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести у відповідність з цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 4 лютого 1998 року.
№ 74/98-ВР.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про затвердження Завдань Національної програми інформатизації на 1998 — 2000 роки

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Затвердити Завдання Національної програми інформатизації на 1998 — 2000 роки (додається).

2. Встановити обсяги фінансування з Державного бюджету України на 1998 рік 15 млн. гривень.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 4 лютого 1998 року.
№ 76/98-ВР.

Завдання Національної програми інформатизації на 1998 — 2000 роки

Завдання	Орієнтовні державні замовники	Термін виконання	Орієнтовні обсяги фінансування (тис. гривень)						Очікувані результати
			Всього		У тому числі				
			Державний бюджет	Інші джерела	НДДКР*		Капітальні вкладення		
					Державний бюджет	Інші джерела	Державний бюджет	Інші джерела	
Розроблення політики та організаційно-правове забезпечення інформатизації									
Розробити пакет законодавчих та нормативно-правових актів у сфері інформатизації	НАІ**, Секретаріат Верховної Ради України, Мін'юст (за окремою програмою), Національна академія наук	1998 — 2000 1998 1999 2000	900 600 200 100		600 400 200 		300 200 100		Законодавчі та нормативно-правові акти у сфері інформатизації щодо: національних інформаційних ресурсів; доступу громадськості до державної інформації та інших джерел; міжнародного інформаційного обміну; діяльності у сфері інформатизації; захисту інформаційного простору, авторських прав і особистої інформації; інформаційної інфраструктури в цілому; нормативно-правового, методичного, інформаційного та організаційного забезпечення формування та виконання Національної програми інформатизації.
Розробити основоположні державні стандарти засобів інформатизації та інформаційно-телекомунікаційних систем, гармонізовані з міжнародними стандартами	Держстандарт, НАІ, Міносвіти, Національна академія наук	1998 — 2000 1998 1999 2000	1600 500 600 500		600 200 200 200		1000 300 400 300		Основоположні державні стандарти; програма стандартизації засобів інформатизації; локалізація програмних продуктів.
Розробити і впровадити систему державної сертифікації засобів інформатизації та інформаційно-телекомунікаційних систем у рамках державної системи сертифікації УкрСЕПРО	Держстандарт, НАІ, Міносвіти, Міннауки, Національна академія наук	1998 — 2000 1998 1999 2000	1300 500 400 400	600 260 170 170	550 150 200 200	110 110 	750 350 200 200	490 150 170 170	Система державної сертифікації засобів інформатизації, інформаційно-телекомунікаційних систем та їх нормативно-методичне забезпечення.
Формування національної інфраструктури інформатизації									
Розроблення та розвиток телекомунікаційної інфраструктури	Держкомзв'язку, НАІ, Мінпромполітики, Мінінформ	1998 — 2000 1998 1999 2000	12400 2000 6000 4400	10820 2380 4220 4220	3400 500 1500 1400	4530 1150 1690 1690	9000 1500 4500 3000	6290 1230 2530 2530	Оптимальна телекомунікаційна інфраструктура; система лазерного та супутникового зв'язку та передачі комп'ютерної інформації; Національна система комп'ютерного телемовлення наземних та космічних каналів зв'язку.
Створити національну систему інформаційних ресурсів	НАІ, Секретаріат Верховної Ради України, Держкомстат, Держкомгідромет, Мінпромполітики, Міннауки, Міносвіти, Держстандарт, Мін'юст, обласні держадміністрації, Національна академія наук	1998 — 2000 1998 1999 2000	5919 2919 2000 1000	1000 200 400 400	2950 1450 1000 500	600 120 240 240	2969 1469 1000 500	400 80 160 160	Система інформаційних ресурсів органів державної влади; Державний реєстр інформаційних ресурсів; база даних населення України; електронний земельний кадастр; електронні кадастри населених пунктів; база даних науково-технічної інформації; державний реєстр нормативно-правових актів; Національна система баз даних з різних галузей виробництва, науки, освіти, культури, інтегрована в міжнародні та національні інформаційні мережі; електронний інформаційний бібліотечний ресурс; система інформаційних послуг; банк даних міждержавних стандартів, термінологічних стандартів та науково-технічної термінології, повнотекстовий банк даних державних стандартів; Національний банк комп'ютерної інформації; Національна відкрита система створення та розповсюдження електронної преси.
Створити конкурентоспроможні засоби інформатизації та інформаційні технології	Мінпромполітики, Міносвіти, Укргеодезкартографія, Національна академія наук	1998 — 2000 1998 1999 2000	7700 1500 2200 4000	12700 5440 3630 3630	2700 500 700 1500	2820 2410 205 205	5000 1000 1500 2500	9880 3030 3425 3425	Діючі зразки та прототипи конкурентоспроможних засобів та систем з високим рівнем машинного інтелекту в класах: високопродуктивних оброблювачів інформації з макроконвеєрною та нейромережевою архітектурою, проблемно-орієнтованих робочих станцій та комп'ютерів, інтелектуальних терміналів та інтерфейсів, таймерних засобів інформатизації; нейрокомп'ютери та нейромережеві технології; налагодження серійного виробництва електронних карток; замкнутий технологічний цикл вітчизняного виробництва сучасних компакт-дисків та DVD-дисків; методичне і програмне забезпечення проектування і розроблення комп'ютерних систем організаційного управління; програмно-технологічні засоби підтримки методології експертного прийняття рішень; інструментальні засоби програмно-цільового управління державними програмами; програмне забезпечення інформаційно-аналітичної обробки текстових, фактографічних та статистичних даних; електронні засоби застосування державних стандартів і нормативно-методичних документів для комп'ютерних систем; конкурентоспроможні інформаційні технології розпізнавання графічних документів і рукописних текстів; формування аналітичних електронних оглядів і довідок; засоби інтелектуалізації широкого застосування; системні геоінформаційні технології для картографії, геології, підтримки земельного кадастру та кадастрів населених пунктів; технології для інтелектуальних робототехнічних комплексів, які функціонують в умовах агресивних середовищ.
Інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони									
Інформатизація діяльності органів державної влади, включаючи місцеві	НАІ Держкомзв'язку,	1998—2000 1998	4000 1500	4300 1300	1000 500	1470 470	3000 1000	2830 830	Локальні та глобальні комп'ютерні мережі для органів державної влади; система електронного документообігу; засоби накопичення, зберігання та аналізу великих обсягів інформації про стан соціально-економічних процесів в Україні з метою забезпечення інформаційно-аналітичної підтримки прийняття рішень органами державної влади;

*** Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи.**
**** Національне агентство з питань інформатизації при Президентові України.**

(Окончание на 8—9-й стр.).

Завдання Національної програми інформатизації на 1998 — 2000 роки

Завдання	Орієнтовні державні замовники	Термін виконання	Орієнтовні обсяги фінансування (тис. гривень)						Очікувані результати
			Всього		У тому числі				
					НДДКР*		Капітальні вкладення		
			Державний бюджет	Інші джерела	Державний бюджет	Інші джерела	Державний бюджет	Інші джерела	
(Начало на 7-й стр.).	Мін'юст, МВС, Міноборони, Держкомсекретів, Секретаріат Верховної Ради України, Держкомстатистики, Мінпромполітики, Міннауки, Держкомкордон, Генпрокуратура, Верховний Суд, Держмитслужба, Служба безпеки, МНС, МЗЕЗторг, Головдержслужба Міноборони, обласні держадміністрації	1999 2000	2000 500	1500 1500	500	500 500	1500 500	1000 1000	інформаційно-аналітична система Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та адміністрації Президента України; перша черга інтегрованої інформаційно-аналітичної системи правоохоронних органів України; державна автоматизована система паспортного контролю; програмно-апаратний комплекс інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій; автоматизована система державного експортного контролю України; єдина державна комп'ютерна система «Кадри»; інформаційно-аналітичні системи митного контролю; інформаційно-аналітичні центри адміністративно-територіальних одиниць.
Створити систему забезпечення інформаційної безпеки.	Держкомсекретів, НАІ, Міноборони, Мінпромполітики, Служба безпеки, Мінінформ, Національна академія наук	1998—2000 1998 1999 2000	2750 750 1000 1000	3000 1000 1000 1000	650 250 200 200	1500 500 500 500	2100 500 800 800	1500 500 500 500	Нормативні документи з усіх аспектів використання засобів обчислювальної техніки для оброблення та зберігання інформації обмеженого доступу; комплекс державних стандартів з документування, супроводження, використання, сертифікаційних випробувань програмно-апаратних засобів захисту інформації; методика техніко-економічного обгрунтування потрібного рівня захищеності інформації програмними засобами; високонадійні криптографічні методи захисту інформації; банк комп'ютерних вірусів та антивірусних програм, засобів діагностики, локалізації і профілактики вірусів; методи і програмні засоби захисту інформації, у тому числі контролю за цілісністю інформації та регенерації цієї інформації; нові технології захисту інформації з використанням спектральних методів.
Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення військово-промислового комплексу (за галузевою програмою).	Мінпромполітики, Держкомстатистики, Національна академія наук	1998—2000							Система інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності військово-промислового комплексу.
Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення Збройних сил України (за галузевою програмою).	Міноборони, Мінпромполітики, Держкомзв'язку	1998—2000							Інформаційно-телекомунікаційна мережа Генерального штабу Збройних сил України, видів Збройних сил та оперативного командування; базовий зразок локальної інформаційно-обчислювальної мережі для органів управління Збройних сил України; системний проект Єдиної автоматизованої системи управління Збройних сил України.

Інформатизація процесів соціально-економічного розвитку

Створити та впровадити в центральних органах виконавчої влади та обласних держадміністраціях систему підтримки прийняття рішень з проблем стратегії макроекономічного розвитку країни і розвитку ринку.	Мінекономіки, НАІ, Мінпромполітики, Держкомстатистики, обласні держадміністрації, Фонд державного майна, Мінагропром, Мінтранс, Мін'юст, Міннауки	1998—2000 1998 1999 2000	3750 750 1500 1500		1250 250 500 500		2500 500 1000 1000		Математичні моделі соціально-економічного розвитку країни, її пріоритетних галузей та адміністративно-територіальних одиниць; системи прогнозування соціально-економічного розвитку; методологія та інформаційні системи і засоби підтримки торгівлі; інтегрована система баз даних і знань.

Інформатизація пріоритетних галузей економіки

Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення агропромислового комплексу.	Мінагропром	1998—2000 1998 1999 2000	3100 100 1500 1500		1100 100 500 500		2000 1000 1000		Програмно-апаратні комплекси підтримки консультаційних послуг для сільськогосподарських товаровиробників різних форм власності.
Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення енергетичного комплексу.	Держкоменергозбереження, Держкомгеології, Мінпромполітики, Держкомстатистики, Міненерго, Мінвуглепром, Держнафтогазпром	1998—2000 1998 1999 2000	3100 100 1500 1500	3000 1000 1000 1000	1100 100 500 500	1500 500 500 500	2000 1000 1000	1500 500 500 500	Автоматизована інформаційна система контролю за витратами електроенергії, енергоносіїв; експертно-аналітична система для прийняття рішень з проблем енергозбереження.
Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення машинобудівного комплексу (за галузевою програмою).	Мінпромполітики, Держкомстатистики	1998—2000							Система інформаційно-аналітичного забезпечення розвитку машинобудівного комплексу.
Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення транспортного комплексу	Мінтранс, Держкомстатистики, Національна академія наук	1998—2000 1998 1999 2000	3100 100 1500 1500	920 220 350 350	1100 100 500 500	120 120 	2000 1000 1000	800 100 350 350	Система інформаційно-аналітичного забезпечення прогнозування транспортних вантажних потоків через кордони України; інформаційно-довідкова система надання населенню транспортних послуг.

Інформатизація фінансової та грошової системи, державного фінансово-економічного контролю

Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової системи.	Мінфін, НАІ, Національний банк, Держкомстатистики, Державна податкова адміністрація, Держмитслужба, Мінпромполітики	1998—2000 1998 1999 2000	3861 781 2080 1000		1411 331 580 500		2450 450 1500 500		Автоматизовані системи фінансових розрахунків на рівні центрального апарату Мінфіну, обласних, місцевих і районних фінансових органів; комп'ютеризована система в Державному казначействі; інформаційно-аналітична система підтримки діяльності Державної контрольно-ревізійної служби в Україні.
Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення грошової системи (за окремою програмою)	Національний банк, Мін'юст, Мінфін, Державне казначейство, Державна податкова адміністрація								Система управління грошовим обігом; система розрахунків у реальному часі для виконання великих та термінових платежів; система безготівкових розрахунків за товари та послуги; електронний реєстр застав майна; електронна система Центрального депозитарію державних цінних паперів; система інформаційно-аналітичної взаємодії На-

Завдання	Орієнтовні державні замовники	Термін виконання	Орієнтовні обсяги фінансування (тис. гривень)						Очікувані результати
			Всього		У тому числі				
					НДДКР*		Капітальні вкладення		
			Державний бюджет	Інші джерела	Державний бюджет	Інші джерела	Державний бюджет	Інші джерела	
									ціонального банку, Мінфіну, Державної податкової адміністрації та Державного казначейства.
Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення Державної податкової адміністрації.	Державна податкова адміністрація, Мінпромполітики, Мінфін, НАІ, Мін'юст	1998—2000	2500		1000		1500		Державний реєстр фізичних та юридичних осіб—платників податків; система прогнозу та контролю податкових зборів; класифікатори, уніфіковані системи документообігу з питань оподаткування.
		1998	500		200		300		
		1999	1000		400		600		
		2000	1000		400		600		
Створити інформаційно-аналітичну систему Рахункової палати.	Рахункова палата	1998—2000	4500		2050		2450		Інформаційно-аналітична система забезпечення діяльності Рахункової палати.
		1998	500		250		250		
		1999	1000		800		200		
		2000	3000		1000		2000		
Інформатизація соціальної сфери									
Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення охорони здоров'я.	МОЗ, НАІ	1998—2000	1900		900		1000		Створити єдину структуровану інформаційну систему обліку стану здоров'я громадян України на основі автоматизованої реєстрації пацієнтів у лікувальних установах, збору даних профілактичних обстежень з метою подальшого використання в статистичних, аналітичних та експертних системах; на основі комп'ютерних мереж, що об'єднують великі лікувальні та наукові заклади, створити систему дистанційного консультування та діагностики.
		1998	100		100				
		1999	800		400		400		
		2000	1000		400		600		
Створити систему інформаційно-аналітичної підтримки установ соціального захисту населення (за галузевою програмою).	Міністерство праці та соціальної політики	1998—2000							Інформаційно-довідкова система ринку праці; локальні обчислювальні мережі установ соціального захисту та об'єднання їх в єдину інформаційно-обчислювальну мережу; єдина автоматизована інформаційна система з охорони праці.
Інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів									
Створити та впровадити систему моніторингу та прогнозування забруднення навколишнього середовища (за галузевою програмою).	Мінекобезпеки, Держводгосп, Мінекономіки	1998—2000							Комп'ютерні системи екологічного моніторингу та прогнозування довкілля, оцінки ризику еколого-економічних конфліктів, прогнозування наслідків техногенного впливу і природних катастроф; програмно-апаратні засоби для управління різними видами виробничої діяльності з метою раціонального використання ресурсів, збереження та оздоровлення навколишнього середовища.
Інформатизація науки, освіти і культури									
Створити комп'ютерну інформаційну мережу освіти, науки і культури.	Міносвіти, Міннауки, Національна академія наук, Держкомзв'язку, НАІ, Головдержслужба	1998—2000	8700	2600	2500	1400	6200	1200	Комп'ютерна мережа закладів освіти, науки та культури; автоматизовані системи та програмно-апаратні засоби безперервного багатоступеневого дистанційного навчання з використанням можливостей INTERNET та інших мереж.
		1998	1700	1200	500	670	1200	530	
		1999	4000	700	1000	365	3000	335	
		2000	3000	700	1000	365	2000	335	
Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення у сфері культури (за галузевою програмою).	Мінкультури, Держкоммістобудування, Міносвіти	1998—2000							Національна система комп'ютерної лексикографії.
Міжнародне співробітництво									
Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення співробітництва у галузі інформатизації.	МЗС, НАІ, Держкомзв'язку, МЗЕЗторг, Міносвіти	1998—2000	1700		900		800		Інформаційно-аналітична система забезпечення формування і координації співробітництва, доступу до міжнародних інформаційних масивів та баз даних; національний домен глобальної мережі, відкритий для міжнародних відносин; пакет законодавчих актів для інтеграції у світову інформаційну структуру; співробітництво з міжнародними організаціями.
		1998	100		100				
		1999	600		400		200		
		2000	1000		400		600		
Усього, в тому числі			72780	38940	25761	14050	47019	24890	
1998 рік			15000	13000	5981	6050	9019	6950	
1999 рік			29880	12970	10080	4000	19800	8970	
2000 рік			27900	12970	9700	4000	18200	8970	

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Консультативну раду з питань інформатизації при Верховній Раді України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Створити Консультативну раду з питань інформатизації при Верховній Раді України.

2. Затвердити Положення про Консультативну раду з питань інформатизації при Верховній Раді України (додається).

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
№ 77/98-ВР.

ПОЛОЖЕННЯ
про Консультативну раду з питань інформатизації при Верховній Раді України

1. Консультативна рада з питань інформатизації при Верховній Раді України (далі — Консультативна рада) є дорадчо-консультативним органом, який функціонує на громадських засадах.

2. Головною метою Консультативної ради є сприяння Верховній Раді України у виробленні політики в сфері інформатизації, при підготовці та затвердженні завдань Національної програми інформатизації з урахуванням найновіших досягнень і технологічних рішень.

3. До складу Консультативної ради входять за згодою вчені у галузі інформатики та суміжних галузях, представники підприємств, установ, організацій, які працюють у сфері інформаційних послуг, народні депутати України, представники органів виконавчої влади.

Склад Консультативної ради включає не менше 15 осіб.

4. Консультативну раду очолює голова, а за його відсутності - заступник голови.

5. Склад Консультативної ради, голова та його заступник затверджуються Головою Верховної Ради України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань науки та народної освіти.

6. Зміни до складу Консультативної ради вносяться Головою Верховної Ради України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань науки та народної освіти.

Склад Консультативної ради протягом одного календарного року може бути змінено не більш як на одну третину.

7. Консультативна рада збирається на засідання в разі потреби, визначеної Головою Верховної Ради України або Комітетом Верховної Ради України з питань науки та народної освіти, або ж із власної ініціативи голови Консультативної ради, його заступника, трьох членів Консультативної ради.

8. Рішення щодо питань інформатизації, які приймає Консультативна рада, є обов'язковими для розгляду Комітетом Верховної Ради України з питань науки та народної освіти або ж іншими комітетами Верховної Ради України.

Рішення Консультативної ради щодо питань інформатизації доводяться до відома Голови Верховної Ради України.

Комітети Верховної Ради України, яким направляються рішення Консультативної ради щодо питань інформатизації, зобов'язані подати мотивовані висновки з цих питань і довести їх до відома Голови Верховної Ради України.

9. Рішення Консультативної ради приймаються більшістю голосів від затвердженого складу Консультативної ради.

10. Консультативна рада розглядає питання щодо інформатизації, визначені Законом України про Національну програму інформатизації.

11. Члени Консультативної ради працюють на громадських засадах. Окремі роботи з питань інформатизації можуть оплачуватись у встановленому порядку за розпорядженням Голови Верховної Ради України або його заступників.

12. Організаційне забезпечення роботи Консультативної ради покладається на секретаріат Комітету Верховної Ради України з питань науки та народної освіти.

Концепція Національної програми інформатизації

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Концепцію Національної програми інформатизації

Верховна Рада України **постановляє:**

Схвалити Концепцію Національної програми інформатизації (додається).

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 4 лютого 1998 року.
№ 75/98-ВР

Розділ I. Загальні положення

Інформатизація — це сукупність взаємопов`язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб, реалізації прав громадян і суспільства на основі створення, розвитку, використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, побудованих на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки.

Обчислювальна та комунікаційна техніка, телекомунікаційні мережі, бази і банки даних та знань, інформаційні технології (ІТ), система інформаційно-аналітичних центрів різного рівня, виробництво технічних засобів інформатизації, системи науково-дослідних установ та підготовки висококваліфікованих фахівців є складовими національної інформаційної інфраструктури і основними чинниками, що забезпечують економічне піднесення. Як показує досвід інших країн, інформатизація сприяє забезпеченню національних інтересів, поліпшенню керованості економікою, розвитку наукоємних виробництв та високих технологій, зростанню продуктивності праці, вдосконаленню соціально-економічних відносин, збагаченню духовного життя та подальшій демократизації суспільства. Національна інформаційна інфраструктура, створена з урахуванням світових тенденцій і досягнень, сприятиме рівноправній інтеграції України у світове співтовариство.

Концепція Національної програми інформатизації включає характеристику сучасного стану інформатизації, стратегічні цілі та основні принципи інформатизації, очікувані наслідки її реалізації.

Розділ II. Стан інформатизації в Україні

Загальна ситуація в Україні у галузі інформатизації на сьогодні не може бути визнана задовільною і не тільки через кризові явища в економіці. Рівень інформатизації українського суспільства порівняно з розвинутими країнами Заходу становить лише 2—2,5 відсотка. Загальна криза та технологічне відставання поставили у скрутне становище галузі, які займаються створенням і використанням засобів інформатизації та відповідної елементної бази.

Україна із виробника сучасних машин перетворилася на споживача застарілих іноземних моделей засобів обчислювальної техніки (ЗОТ), що спричинило падіння вітчизняного науково-технічного потенціалу і неспроможність виробляти конкурентні зразки ЗОТ і елементної бази. Парк обчислювальних машин за станом на 01.01.97, за даними Міністерства статистики України, становив 264 тисячі одиниць порівняно зі 180 тисячами у 1995 році, але майже половина його — застарілі моделі персональних електронно-обчислювальних машин (ПЕОМ) типу IBM PC XT 286 та їм подібні, 21 відсоток — 386, 26 відсотків — 486 типів. З 1996 року в загальному парку машин з`являються нові типи ЕОМ. Так, з 32,2 тисячі нових ПЕОМ 50 відсотків становлять 486 та 30 відсотків — сучасні ПЕОМ типу «Pentium».

П`ять останніх років електронна промисловість України як галузь, що залежить від електронного приладобудування, зазнала втрат обсягів виробництва. Падіння виробництва мікроелектроніки у 1992—1996 роках становить 90 відсотків рівня 1991 року. Якщо у 1991 році заводи мікроелектроніки України виробили і реалізували 316,4 млн. інтегральних схем (ІС) на суму майже 500 млн. карбованців (в СРСР — 2,2 млрд. карбованців), то в 1996 році випуск ІС становив 8,1 млн. штук на суму менше 8,7 млн. гривень (2,6 відсотка), тоді як інформаційна техніка на 90 відсотків вартості базується на досягненнях мікроелектроніки, а засоби зв`язку — на 80 відсотків.

Виробництво вітчизняних засобів обчислювальної техніки та запасних частин до них на кінець 1996 року становило 36 відсотків від рівня 1995 року.

Має місце технічне відставання телекомунікаційних систем, мереж передачі даних, які відзначаються недостатньою пропускною здатністю, надійністю зв`язку, низькою якістю та незначним обсягом послуг. Переважна більшість установ користується для передачі даних комутованими каналами загального користування. В Україні існує розвинута мережа аналогових ліній передачі, які на сьогоднішній день вичерпали свої технічні можливості. Сучасні системи зв`язку, що базуються на методах передачі цифрової інформації, забезпечують більш якісний та надійний зв`язок. Такі системи дозволяють організувати стандартні канали передачі зі швидкістю 64 Кбіт/сек, а більш потужні — потоки в 2 Мбіт/сек. У 1996 році в Україні була введена в експлуатацію цифрова мережа з інтегрованими послугами (мережа ISDN). Ведуться роботи по прокладанню волоконно-оптичних ліній зв`язку, які можуть забезпечити передачу даних зі швидкістю 155 Мбіт/сек. Близько 60 відсотків міністерств потребують доступу до міжнародної інформаційної мережі INTERNET з метою одержання оперативної інформації. У той же час лише 27 відсотків міністерств та відомств мають вихід до цієї мережі, до того ж обмежений.

Найбільш поширеним типом локальної мережі є Ethernet, мережевими операційними системами — NovellNetWare 4. x, Windows for Workgroups 3.11, Windows NT.

Складовою стратегічних ресурсів країни і одночасно національної інфраструктури є державні інформаційні ресурси. За останній час були створені такі державні інформаційні ресурси: бази даних «Законодавчі та нормативні акти України», «Податки України» (внесено близько 10 тисяч документів), «Ресурси України» (постійно актуалізується інформація про 260 тисяч підприємств та організацій України), «Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України» (внесено з присвоєнням унікального коду більш ніж 600 тисяч суб`єктів господарської діяльності) та інші. Електронна газета «Все—всім» об`єднує декілька десятків баз даних, що включають науково-методичну, банківську, комерційну, законодавчу та іншу інформацію. У більш як 66 відсотках баз даних інформація подається українською мовою, у 26 відсотках — тільки російською та 8 відсотках — іноземними мовами. Але на цей час діяльність державних установ та організацій щодо формування та використання інформатизаційних ресурсів є неузгодженою, що призводить до виникнення певних труднощів при формуванні єдиного інформаційного середовища і, як наслідок, до низького рівня інформаційного та аналітичного забезпечення діяльності державних органів. У 23 міністерствах і відомствах вже існують або створюються електронні інформаційні ресурси, в яких зацікавлені органи виконавчої та законодавчої влади. Невизначеність правової та фінансово-економічної основи діяльності різних суб`єктів у сфері інформатизації призводить до інформаційного монополізму управлінських та комерційних структур на відкриті інформаційні ресурси загального користування, знецінення товарної вартості інформаційних ресурсів держави, а також обмеження права на використання інформаційних ресурсів держави для більшості громадян.

Найбільш поширеним операційним середовищем для комп`ютерів залишаються старі версії MSDOS та Windows 3. x. Збільшення кількості споживачів, які застосовують сучасні операційні системи Windows 95 та Windows NT, що дають змогу працювати в комп`ютерних мережах, йде дуже повільно і становить 10—15 відсотків. Повільно йде переорієнтація користувачів на сучасні інструментальні засоби створення інформаційних систем, баз та банків даних, таких, як Oracle, Informix, Sybase тощо, здебільшого використовуються застарілі засоби типу Clipper, FoxPro та інші. На низькому рівні перебуває «озброєність» розробників відповідними інструментально-технологічними засобами підтримки інженерії створення складних, розподілених прикладних комп`ютерних систем.

У державі створюється, розробляється або планується розробити декілька відомчих та міжвідомчих систем: Міністерства транспорту, Міністерства фінансів, Міністерства енергетики та деяких інших міністерств та відомств України. Але є й такі, що не мають серйозної автоматизованої системи. Більшість корпоративних автоматизованих систем є відмінними з огляду як на апаратне, так і на програмне забезпечення. Особливо це стосується прикладних задач. Тому на цей час забезпечення взаємообміну між органами державної влади оперативною інформацією через її неструктурованість та неузгодженість форматів є досить складною проблемою. Загальна інформація здебільшого надходить у неформалізованому вигляді, в різних фізичних формах (від електронних зведень до друкованих видань).

Усе це спричиняється, зокрема, повільним освоєнням перспективних ІТ, до того ж ускладненим через недостатність та неповноту системи гармонізованих з міжнародними стандартів у сфері інформатизації, через що різко зменшується конкурентоспроможність вітчизняних технічних та програмних продуктів на світовому ринку. Нині в Україні кількість стандартів з ІТ становить близько 4 відсотків від загальної кількості державних стандартів, тоді як в інших країнах ця частка перевищує 10 відсотків. До того ж темпи розвитку міжнародної стандартизації у галузі ІТ є випереджаючими відносно інших галузей і щорічно зростають на 10—15 відсотків. На сьогодні Міжнародною організацією зі стандартизації (ISO) розроблено та прийнято більше 1400 міжнародних стандартів з ІТ, стільки ж розробляється. А в Україні за період з 1992 по 1997 роки розроблено та впроваджено лише близько 100 державних стандартів з ІТ, переважно термінологічних. Таку негативну тенденцію відставання України від міжнародного рівня розвитку стандартизації у сфері інформатизації треба виправляти.

В Україні здійснювалися певні заходи комплексної автоматизації, електронізації, комп`ютеризації у виробничих і невиробничих сферах: розвивалася мережа підприємств приладобудування та електронної промисловості (вони є практично в усіх великих промислових центрах), значна кількість організацій займається розробленням програмних продуктів, існують спеціалізовані науково-дослідні інститути, проектно-конструкторські бюро. Діє система сервісних підприємств, які є складовою інформаційної інфраструктури, але її можливості обмежені.

Україна має значний науково-технічний потенціал, фундаментальні досягнення у галузі інформатики. У світі відомі здобутки українських вчених у створенні нетрадиційних архітектур обчислювальних машин і у системному аналізі, моделюванні, оптимізації, створенні штучного інтелекту. Україна досягла певного рівня концентрації наукоємних виробництв. Понад 70 відсотків стратегічних матеріалів для електронної промисловості в Європі було вироблено на українських підприємствах, що зумовлює позитивні можливості у справі інформатизації.

Проекти інформатизації розроблялися в багатьох галузях і територіальних ланках за фундаментальними та прикладними програмами. Всі ці програми виконувалися в умовах обмежених фінансових ресурсів, розрізнено, без додержання єдиної державної науково-технічної політики та координації, залучення належним чином до функціональних задач відповідних органів управління, зокрема регіонами, що призвело до значних соціально-економічних, моральних та інших збитків.

Тому важливим фактором подолання відставання України в галузі інформатизації має бути державна політика інформатизації України, відповідна Національна програма інформатизації (далі — Програма) та ефективний механізм її реалізації. Необхідно здійснити комплекс масштабних і ресурсоємних завдань (проектів), які в своїй сукупності повинні скласти основу Програми.

Розділ III. Загальні принципи державної політики у сфері інформатизації

Державна політика інформатизації формується як складова частина соціально-економічної політики держави в цілому і спрямовується на раціональне використання промислового та науково-технічного потенціалу, матеріально-технічних і фінансових ресурсів для створення сучасної інформаційної інфраструктури в інтересах вирішення комплексу поточних та перспективних завдань розвитку України як незалежної демократичної держави з ринковою економікою.

Для прискорення процесу інформатизації, що потребує відповідної концентрації ресурсів, в основу державної політики повинно бути покладене державне регулювання процесів інформатизації на основі поєднання принципів централізації і децентралізації, саморозвитку, самофінансування та самоокупності, державної підтримки через систему пільг, кредитів, прямого бюджетного фінансування.

Бюджетні кошти повинні бути спрямовані насамперед на реалізацію загальнодержавних проектів інформатизації:

створення національної інформаційно-телекомунікаційної системи;

розвиток системи національних інформаційних ресурсів;

інформатизація стратегічних напрямів розвитку економіки держави, її безпеки та оборони, соціальної сфери.

Державне регулювання повинно забезпечити системність, комплексність і узгодженість розвитку інформатизації країни з використанням при цьому традиційних та нетрадиційних форм і методів супроводження та контролю.

Важливе значення для розвитку інформатизації має здійснення зваженої політики у сфері реформування власності. Держава повинна сконцентрувати необхідну кількість державних об`єктів і систем інфраструктури інформатизації для того, щоб мати необхідні важелі реалізації державної політики. Для створення конкурентного середовища необхідно проводити політику підтримки малих та середніх підприємств у сфері інформатизації.

Здійснення процесу інформатизації в період становлення України як незалежної держави в умовах кризового стану економіки і обмеженості ресурсів можливе лише шляхом визначення пріоритетних сфер та напрямів з концентрацією на них фінансових, матеріальних і трудових ресурсів.

Пріоритети повинні бути не постійними, а визначатися на певний період і коригуватися залежно від ситуації.

У Програмі пріоритети надаються інформаційній підтримці заходів виходу України з економічної кризи, формуванню ринкових відносин, створенню сучасної інформаційної інфраструктури, інформатизації соціальної сфери, фінансової та грошової системи, діяльності Національного банку України, податкової адміністрації та митної служби, стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони, пріоритетних галузей економіки (агропромисловий, паливно-енергетичний, військово-промисловий комплекси, транспорт, зв`язок).

Першочергові пріоритети надаються створенню нормативно-правової бази інформатизації, включаючи систему захисту авторських прав і особистої інформації, розроблення національних стандартів у галузі інформатизації; формуванню телекомунікаційної інфраструктури, перш за все оптимізації діючої мережі магістралей передачі даних, будівництву нових сучасних каналів, включаючи волоконно-оптичні та супутникові системи зв`язку; формуванню комп`ютерної мережі освіти, науки та культури як частини загальноосвітньої мережі INTERNET; здійснення заходів інформаційної безпеки.

Важливе значення має інформатизація у сфері захисту навколишнього середовища та раціонального природокористування.

У розвитку національної інфраструктури особливе місце

належить виробництву елементної бази, власних конкурентоспроможних засобів обчислювальної техніки та інформатики, що акумулювали б у собі досягнення вітчизняної та світової науки і орієнтувалися на реалізацію перспективних інформаційних технологій.

Для підвищення рівня інформатизації необхідно здійснити ряд взаємопов`язаних проектів, спрямованих насамперед на розвиток телекомунікаційного середовища, створення потужних інформаційних ресурсів, в першу чергу соціально-економічного значення (бази даних про населення держави, географічних даних на основі електронного картографування), застосування комп`ютерних інформаційних технологій на всіх рівнях управлінської діяльності. Входження України у світове інформаційне середовище на паритетно-правовій основі на початковому етапі можливе шляхом придбання державою ліцензій у провідних світових виробників інформаційних продуктів з подальшим їх впровадженням на вітчизняному ринку.

Державна інвестиційна політика у сфері інформатизації полягає в тому, що цільові бюджетні інвестиції одержують тільки ті національні виробники, які можуть забезпечити збільшення обсягів виробництва за рахунок кінцевого продукту, послуг, чистого експорту чи створення продукції, що замінює імпортовану.

Важливим принципом державної політики повинно стати застосування антимонопольних заходів як на стадії коригування Програми, так і під час її реалізації.

Державна політика інформатизації повинна спрямовуватися на всебічну демократизацію процесів створення та споживання інформації, загальнодоступність інформаційних ресурсів та послуг, захист прав особи від інформаційного вторгнення тощо. В основу оцінки ефективності інформатизації необхідно покласти комплексний підхід, який грунтується на врахуванні не тільки ресурсних показників, а й впливу інформаційних процесів у цілому на всі сфери життєдіяльності суспільства, у тому числі на зростання обсягу виробництва валового внутрішнього продукту.

Державне регулювання у сфері інформатизації повинно базуватися на системному підході та програмно-цільовому методі, що реалізуються шляхом формування та виконання Програми.

Розділ IV. Визначення, головна мета та основні завдання Програми

Програма — це комплекс взаємопов`язаних окремих завдань (проектів) інформатизації, спрямованих на реалізацію державної політики та пріоритетних напрямів створення сучасної інформаційної інфраструктури України за рахунок концентрації та раціонального використання фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів, виробничого та науково-технічного потенціалу держави, а також координації діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій усіх форм власності і громадян у сфері інформатизації.

Головною метою Програми є забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією на основі широкого використання інформаційних технологій забезпечення інформаційної безпеки держави.

Програма спрямована на вирішення таких основних завдань:

формування правових, організаційних, науково-технічних, економічних, фінансових, методичних та гуманітарних передумов розвитку інформатизації;

застосування та розвиток сучасних інформаційних технологій у відповідних сферах суспільного життя;

формування системи національних інформаційних ресурсів;

створення загальнодержавної мережі інформаційного забезпечення науки, освіти, культури, охорони здоров`я тощо;

створення загальнодержавних систем інформаційно-аналітичної підтримки діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

формування та підтримка ринку інформаційних продуктів і послуг;

інтеграція України у світовий інформаційний простір.

Розділ V. Принципи формування та виконання Програми

Програма формується виходячи з довгострокових пріоритетів економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку країни з урахуванням світових досягнень науки та тенденцій у сфері інформатизації і спрямована на розв`язання найважливіших загальносуспільних проблем, а саме: охорони довкілля та здоров`я людини, розвитку систем освіти та науки, економічного реформування, демократизації суспільства та створення умов для інтеграції України у світовий інформаційний простір згідно з сучасними тенденціями інформаційної геополітики, забезпечення обороноздатності та державної безпеки.

Реалізація Програми має здійснюватися з додержанням таких основних принципів:

узгодженість пріоритетів інформатизації з основними напрямами Державної програми соціально-економічного розвитку України, Програми діяльності Кабінету Міністрів України, інших національних та державних програм;

координація розроблення і реалізації державних, міжгалузевих, відомчих програм інформатизації щодо цілей, етапів, ресурсів та об`єктів робіт;

випереджаючий розвиток нормативно-правової бази регулювання відносин учасників створення, розповсюдження, використання інформаційних продуктів та послуг, а також єдиної національної системи зв`язку;

підтримка вітчизняного виробника;

системність формування та виконання Програми.

Програма формується в межах прогнозованих надходжень коштів до державного бюджету і виконується в межах виділених на її реалізацію коштів.

Розділ VI. Основні напрями інформатизації

Основними напрямами інформатизації є:

1. Розроблення політики та організаційно-правове забезпечення інформатизації

Організаційно-правове забезпечення процесу інформатизації передбачає розроблення пакета нормативно-правових актів з питань організації та правового регулювання відносин у сфері інформатизації, зокрема:

захисту авторського права і прав та свобод громадян у питаннях інтенсивної інформаційної взаємодії держави та громадянина відповідно до Конституції України;

економічного стимулювання створення національного інформаційного ресурсу;

доступу фізичних та юридичних осіб до міжнародних інформаційних ресурсів;

розроблення системи державних стандартів у галузі інформатизації;

сертифікації технічного і програмного забезпечення;

локалізації програмного забезпечення;

розроблення нормативних актів про діяльність та взаємодію державних та комерційних структур щодо виконання Програми, залучення різних джерел фінансування, митне регулювання та інше.

2. Формування національної інфраструктури інформатизації

Національна інфраструктура інформатизації (НІІ) включає:

міжнародні та міжміські телекомунікаційні і комп`ютерні мережі;

систему інформаційно-аналітичних центрів різного рівня;

інформаційні ресурси;

інформаційні технології;

систему науково-дослідних установ з проблем інформатизації;

виробництво та обслуговування технічних засобів інформатизації;

системи підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері інформатизації.

Сучасною основою розвитку телекомунікаційних мереж є будівництво магістральних волоконно-оптичних каналів зв`язку, завершення формування мережі міжнародного та міжміського телефонного зв`язку з переходом на цифрові системи як найбільш ефективні та прибуткові, розроблення системи лазерного зв`язку, національної системи комп`ютерного телемовлення, наземних і космічних каналів зв`язку, створення інформаційно-телекомунікаційної мережі для освіти та науки тощо.

Інформаційно-телекомунікаційна система органів державної влади включить високошвидкісні і звичайні канали зв`язку, розподілені і локальні мережі різного рівня та призначення; дасть змогу реалізувати широкий спектр інформаційних технологій, забезпечить оперативну і надійну взаємодію всіх рівнів управління у вирішенні завдань стратегічного державного, міжгалузевого та міжвідомчого рівнів, а також надання широкого спектра інформаційних послуг населенню, державним і комерційним організаціям, зарубіжним користувачам.

Найважливішою частиною НІІ є національна система інформаційних ресурсів — розподілений банк даних і знань з різних галузей виробництва, науки, культури, освіти, торгівлі тощо. Система функціонуватиме з урахуванням високих вимог до надійності, швидкості доступу та захисту даних. Наявність вільного доступу до інформаційних ресурсів держави з боку як вітчизняних, так і закордонних споживачів сприятиме розвитку інформаційних послуг і становленню ринкового середовища країни.

Необхідно створити загальнонаціональну відкриту систему розповсюдження електронної преси на базі українських програмних розробок та кращих зарубіжних програмно-апаратних рішень.

У межах Програми передбачається створення національних баз даних і знань, на основі яких мають створюватися галузеві бази даних та інформаційні системи про населення, географію України, геолого-фізичні системи, з питань архітектури, патентів та інші.

На сучасному етапі реалізації Програми передбачається сприяння створенню і освоєнню виробів обчислювальної техніки та електроніки, сучасних приладів і обладнання, конкурентоздатних на світовому ринку, створенню замкнутого технологічного циклу вітчизняного виробництва сучасних компакт-дисків і перспективних DVD-дисків для забезпечення запису, збереження і розповсюдження аудіо- і відеоінформації та комп`ютерних баз даних великої ємності, створенню діючих зразків високоефективних ЕОМ різних класів, інтелектуальних робочих станцій, нейрокомп`ютерів, масових засобів інформатизації, таймерних комп`ютерних систем, систем комп`ютерного управління технологічними процесами, створенню вітчизняної елементної бази, налагодженню серійного виробництва електронних карток і впровадженню інформаційних систем з їх використанням. Виконання проектів зазначеного розділу Програми сприятиме підвищенню рівня самозабезпечення засобами інформатизації і перетворенню України в рівноправного партнера у міжнародному розподілі праці з виробництва та використання засобів інформатизації.

Індустрія програмних засобів повинна стати базою для створення нових сучасних інформаційних технологій та систем, автоматизованих систем керування різноманітного призначення. Передбачається створення інструментально-технологічних комплексів підтримки розроблення високоякісного і конкурентоспроможного програмного забезпечення, відповідної державної системи оцінки якості, сертифікації програмної продукції. Виробництво програмних продуктів повинно стати самоокупною галуззю економіки, здатною експортувати свою продукцію.

Науково-дослідні установи повинні створити та впровадити інтегровані інформаційні технології побудови розподілених баз знань та експертних систем, заснованих на автоматичному формуванні знань для вирішення завдань, що важко формалізуються, з різних предметних галузей, розробити базові засоби інтелектуалізації інформаційних технологій, системи електронного документообігу, засоби мовно-зорового діалогу, системи розуміння текстів тощо.

3. Інформація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони

Досягається шляхом створення і розвитку інформаційно-аналітичних, обчислювальних та автоматизованих систем, центрів і мереж, які забезпечують роботу органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Особливістю завдань цього напряму є їх складність, пов`язана з необхідністю оброблення великого обсягу різноманітної інформації, що надходить із значної кількості джерел, а також з високими вимогами до швидкості і форми її надання, достовірності, актуальності, безпеки інформації. Програмою передбачається створити комплекс інформаційних технологій та засобів інформатизації для збору, зберігання, аналізу і обробки великих обсягів інформації про стан соціально-економічних процесів в Україні з метою забезпечення інформаційно-аналітичної підтримки прийняття рішень органами державної влади, інформаційно-аналітичну систему Верховної Ради України, інструментально-технологічний комплекс підтримки прийняття рішень у штатних і нештатних ситуаціях в умовах інформаційної протидії, Уряду інформаційно-аналітичну систему з питань надзвичайних ситуацій тощо.

Планується розробити типову структуру інформаційно-аналітичних центрів органів державної влади і місцевого самоврядування. Формування інформаційно-аналітичної та програмно-технічної бази дасть органам державної влади і місцевого самоврядування можливість повно і оперативно аналізувати та оцінювати ситуацію в усіх сферах і галузях діяльності суспільства. З цією метою необхідно здійснити інтеграцію існуючих інформаційних систем органів державної влади і органів місцевого самоврядування та інформаційних ресурсів, тобто створити єдину інформаційно-телекомунікаційну систему збору, обробки та передачі даних, необхідних для прийняття стратегічно важливих рішень у сфері економіки, внутрішньої та зовнішньої політики. У сфері правоохоронної діяльності якісно нова організація специфічних режимів зберігання та оброблення інформації, зв`язок з міжнародними правоохоронними органами забезпечать реалізацію активної, наступальної стратегії в боротьбі з правопорушеннями, корупцією, організованою злочинністю, застосування нових інформаційних технологій у розкритті злочинів.

До пріоритетних напрямів інформатизації обласних (міських) держадміністрацій та органів місцевого самоврядування віднесено соціальну сферу, систему життєзабезпечення, екологію та природокористування області (району). Основною метою є розроблення цілісної взаємопов`язаної системи інформаційних та інструментальних засобів для вирішення завдань інформаційно-аналітичного забезпечення управління областю (районом, містом), яка включає: створення інформаційно-аналітичних центрів, з`єднаних системами телекомунікацій з органами державної влади різних рівнів;

аналіз і прогнозування соціально-економічних показників розвитку регіонів;

відпрацювання та практичне використання даних і програм їх оброблення для вирішення конкретних завдань в інформаційно-аналітичних центрах обласних (міських) держадміністрацій та органів місцевого самоврядування;

забезпечення безперешкодного доступу громадян до будь-якої інформації, що не становить державної таємниці, за допомогою сучасних інформатизаційних систем.

Інформаційна безпека є невід`ємною частиною політичної, економічної, оборонної та інших складових національної безпеки. Об`єктами інформаційної безпеки є інформаційні ресурси, канали інформаційного обміну і телекомунікації, механізми забезпечення функціонування телекомунікаційних систем і мереж та інші елементи інформаційної інфраструктури країни. Результатом виконання Програми буде комплект нормативних документів з усіх аспектів використання засобів обчислювальної техніки для оброблення та зберігання інформації обмеженого доступу; комплекс державних стандартів із документування, супроводження, використання, сертифікаційних випробувань програмних засобів захисту інформації; банк засобів діагностики, локалізації і профілактики вірусів, нові технології захисту інформації з використанням спектральних методів, високонадійні криптографічні методи захисту інформації тощо.

Інформатизація Збройних Сил України є складовою частиною інформатизації держави і включає процес створення, впровадження і застосування у різних сферах їх діяльності у мирний та воєнний час сучасних методів, систем і засобів одержання, оброблення, зберігання, передавання та викорис-

(Закінчення на 12-й стор.).

Концепція Національної програми інформатизації

(Початок на 10—11-й стор.).

тання інформації. Передбачається створення інформаційно-телекомунікаційної мережі Генерального штабу Збройних Сил України, видів Збройних Сил України та оперативного командування; розроблення проекту Єдиної автоматизованої системи управління Збройних Сил України. Головні завдання інформатизації Збройних Сил України мають бути викладені в спеціальній програмі.

4. Інформатизація процесів соціально-економічного розвитку

Комплексне та збалансоване вирішення завдань соціально-економічного розвитку можливе лише на сучасній інформаційно-аналітичній, системно-технічній базі, за допомогою ситуаційних центрів забезпечення інформаційної підтримки функціонування державного сектора економіки, проведення виваженої бюджетно-кредитної та податкової політики, виникнення конкурентоспроможних виробництв галузей промисловості у стратегічно важливих сферах. Система моніторингу та застосування сучасних інформаційних технологій забезпечить наукові підходи у розв`язанні соціальних проблем суспільства.

В основу цього напряму інформатизації покладається створення баз даних і знань, а також засобів їх обробки, орієнтованих на ефективну інформатизацію органів державної статистики і точне прогнозування процесів соціально-економічного розвитку, зокрема, інформаційно-довідкових систем ринку праці, товарів і послуг, контролю якості споживчих товарів та інших з подальшим використанням їх для формування систем електронної комерції.

Необхідно створити умови та засоби для інформаційної підтримки зовнішньої та внутрішньої торгівлі, включення України в систему електронної комерції і надійного захисту національних економічних інтересів в нових умовах.

5. Інформатизація пріоритетних галузей економіки

В умовах створення ринкових відносин одним із важливих завдань є підвищення ефективності функціонування галузей за рахунок оптимізації структури виробництва і транспортних засобів та необхідної координації робіт усіх управлінських підрозділів. З цією метою необхідно створити комплекс автоматизованих систем оброблення даних та управління різного рівня і призначення, які взаємопов`язані на принципах технологічної, організаційної, документаційної, програмної та інформаційної сумісності та які утворюють цілісну інформаційну інфраструктуру.

Окремо слід передбачити вирішення проблеми комплексної автоматизації виробництва на основі сучасних стандартів і технологій, яка охоплювала б процеси від проектування та підготовки виробництва до безпосереднього автоматизованого виробництва.

6. Інформатизація фінансової та грошової системи, державного фінансово-економічного контролю

Для податкової адміністрації необхідно створити інформаційну систему, що забезпечить прогноз і контроль податкових зборів. Треба створити класифікатори, уніфіковані системи документообігу, Державний реєстр фізичних та юридичних осіб —платників податків на основі єдиної бази даних населення України тощо.

У інформатизації банківської діяльності першочерговими завданнями мають бути створення системи розрахунків у реальному часі для виконання великих та термінових платежів, системи безготівкових розрахунків за товари та послуги, електронного реєстру застав майна, електронної системи Центрального депозитарію державних цінних паперів. Важливе значення також буде мати створення системи інформаційно-аналітичної взаємодії Національного банку, Міністерства фінансів, Державної податкової адміністрації та Державного казначейства України.

Важливою складовою частиною фінансової системи України є державний фінансово-економічний контроль.

Необхідно створити єдину автоматизовану систему державного контролю за виконанням Державного бюджету України, фінансуванням загальнодержавних програм, збереженням і використанням об`єктів прав державної власності, використанням кредитних ресурсів, діяльністю установ банківської системи. Базовим елементом такої системи має бути інформаційно-аналітична система Рахункової палати. У галузі фінансів необхідно створити інформаційні системи, які дадуть можливість перейти від використання традиційних платіжних інструментів до високонадійної системи міжбанківських розрахунків та паралельно-кредитних карток (електронних грошей). Треба створити інформаційно-аналітичні системи, які забезпечать державний фінансовий та податковий контроль за підприємницькою діяльністю юридичних та фізичних осіб відповідно до законодавства.

7. Інформатизація соціальної сфери

У сфері охорони здоров`я головними завданнями є створення єдиної структурованої інформаційної системи обліку стану здоров`я громадян України на основі автоматизованої реєстрації пацієнтів у лікувальних установах, збору даних профілактичних обстежень з метою подальшого використання в статистичних, аналітичних та експертних системах; створення системи дистанційного консультування та діагностики на основі комп`ютерних мереж, що об`єднують великі лікувальні та наукові заклади.

У сфері соціального захисту головним завданням є створення для управлінських і регіональних структур програмних систем та засобів обліку всіх рівнів, аналізу і моделювання зайнятості населення, запобігання масовому безробіттю та для широкого залучення населення до нових галузей матеріального виробництва та інших сфер. Органам соціального захисту мають бути передані інформаційні технології, які виключають затримки у перерахуванні та виплаті пенсій і допомоги з урахуванням поточних змін законодавчих та інших нормативних актів.

8. Інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів.

На основі картографічних баз даних передбачається створення багатоцільової інформаційно-технологічної бази з використанням геоінформаційних технологій збирання, зберігання, аналізу всієї сукупності відомостей для моделювання і подальшого прогнозування екологічного стану територій.

Передбачається створення комплексу програмно-апаратних засобів для вирішення питань прогнозування забруднення навколишнього середовища, аналізу та оцінки ризику еколого-економічних конфліктів, прогнозування наслідків техногенного впливу і природних катастроф для надійного захисту екологічного простору України, раціонального використання природних ресурсів на основі підвищення узгодженості управління різними видами виробничої діяльності.

9. Інформатизація науки, освіти і культури

Інформатизація освіти спрямовуватиметься на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту навчального процесу, впровадження комп`ютерних методів навчання та тестування, що дасть можливість вирішувати проблеми освіти на вищому рівні з урахуванням світових вимог. Серед них —індивідуалізація навчання, організація систематичного контролю знань, можливість враховувати психофізіологічні особливості кожної дитини тощо. Результатами інформатизації освіти мають бути:

розвиток інформаційної культури людини (комп`ютерної освіченості);

розвиток змісту, методів і засобів навчання до рівня світових стандартів;

скорочення терміну та підвищення якості навчання і тренування на всіх рівнях підготовки кадрів;

інтеграція навчальної, дослідницької та виробничої діяльності;

удосконалення управління освітою;

кадрове забезпечення усіх напрямів інформатизації України шляхом спеціалізації та інтенсифікації підготовки відповідних фахівців.

Першочерговим завданням є створення глобальної комп`ютерної мережі освіти та науки.

Організація державних і приватних центрів масового навчання населення нових спеціальностей з урахуванням вимог міжнародних стандартів для кадрового забезпечення усіх напрямів інформатизації як за рахунок інтенсифікації підготовки відповідних фахівців, так і створення навчального середовища на їх комп`ютеризованих робочих місцях; розвиток системи індивідуального безперервного навчання на основі автоматизованих навчальних курсів та систем, інтелектуальних комп`ютерних і дистанційних технологій навчання.

Інформатизація наукової діяльності сприятиме підвищенню ефективності наукових досліджень, створенню потужної системи науково-технічної інформації та її використанню на всіх етапах наукової діяльності за умови активізації всіх її форм. Повинні бути створені умови для широкої комп`ютеризації та математизації природничих і гуманітарних наук, входження у світову інформаційну мережу баз даних та знань, формування в майбутньому «об`єднаного» чи «колективного» інтелекту. Інфоматизація вітчизняної науки дасть змогу підвищити її практичну віддачу, прискорити інтеграцію у світову науку.

У сфері культури головними завданнями є збереження інформації про пам`ятки матеріальної і духовної культури, архівні документи, забезпечення швидкого доступу до вітчизняних і світових досягнень культури. З цією ж метою необхідно створити комп`ютерні інформаційні системи для поширення культурних еталонів, стандартів і досягнень витчизняної культури, насамперед створення електронних копій творів та архівів видатних діячів національної культури, представлення їх у системах глобальних комп`ютерних комунікацій, для її ефективного використання у сфері освіти та виховання, що дасть змогу у будь-якій точці України отримувати не тільки необхідну інформацію з економічних, агробіологічних, зоотехнічних, медичних, маркетингових, технологічних, юридичних питань, а і відповідні знання з історії та культури України, культури інших народів через автоматизовані бібліотеки тощо.

Особлива увага буде приділена питанням інформатизації мовної сфери, а саме:

створенню національної системи комп`ютерної лексикографії;

формуванню національної лінгвістичної мережі та інтеграції її до аналогічних міжнародних мереж у рамках проектів розвитку «multylinqual society»;

розробленню інтелектуальних унормованих лінгвістичних україномовних комп`ютерних систем (автоматичні коректори та редактори, системи автоматичного перекладу, реферування, екстракції знань з природомовних текстів, розуміння природної мови як у писемному, так і в усному варіантах) тощо.

10. Міжнародне співробітництво

У міжнародному співробітництві з пробем інформатизації головним є активна участь України в реалізації міжнародних проектів, спрямованих на формування умов для входження до глобальних інформаційних систем, захист при виконанні цих проектів національних інтересів і реалізація стратегічних цілей української зовнішньої політики.

Необхідно організувати та постійно вдосконалювати взаємозв`язок національних телекомунікаційних систем із комп`ютерними мережами інших країн та глобальною мережею INTERNET, забезпечити доступ до міжнародних інформаційних масивів та баз даних і геоінформаційних систем.

Важливим є створення системи інформаційно-телекомунікаційного забезпечення міждержавного співробітництва у сфері торгівлі, охорони здоров`я, боротьби з міжнародною злочинністю, гідрометеорології тощо.

У сфері міжнародної торгівлі передбачається створити систему зовнішньоторговельної інформації стосовно міжнародних, національних, державних і регіональних програм співробітництва, міжнародного та українського законодавства, інформаційно-телекомунікаційну базу для системного вивчення стану світових ринків товарів (продукції, послуг) і маркетингового забезпечення діяльності українських експортерів.

Розділ VII. Очікувані наслідки реалізації Програми

Реалізація проектів Програми забезпечить:

якісно новий рівень управління державою та суспільством в цілому;

сприяння демократизації суспільства, працевлаштування та зменшення рівня безробіття за рахунок створення інтегрованої інформаційної системи Міністерства праці та соціальної політики України, Пенсійного фонду України та центрів зайнятості, впровадження автоматизованої системи обліку, аналізу і моделювання зайнятості населення, надання інформації про робочі місця і професії в різних галузях народного господарства та комерційних структурах і можливості освоєння нових професій;

підвищення ефективності медичного обслуговування та зниження рівня загальної захворюваності населення за рахунок створення державної інформаційної системи епідеміологічного нагляду, створення інформаційно-програмних комплексів госпітального призначення в медичних установах різного рівня, впровадження першої черги комп`ютерних банків знань з питань медицини;

розширення доступності національних і світових інформаційних ресурсів для широкого кола споживачів за рахунок створення першої черги бібліотечної інформаційно-телекомунікаційної мережі і Національного комп`ютерного банку з базами даних правової, науково-технічної, рекламної та іншої інформації;

підвищення якості навчання на всіх рівнях освіти і підготовки та перепідготовки кадрів за рахунок впровадження автоматизованих систем масового поширення інформації у вищих закладах освіти, школах на основі спеціальних телевізійних каналів, налагодження випуску навчальної літератури в електронній формі, впровадження методик і програмно-технічних засобів дистанційного навчання;

скорочення термінів наукових досліджень і розробок та підвищення їх якості за рахунок впровадження та експлуатації відповідних автоматизованих систем і міжнародної інтеграції праці;

нарощування експортного потенціалу країни за рахунок створення конкурентоспроможних програмно-технічних засобів інформатизації;

підвищення рівня ефективності боротьби з правопорушеннями, корупцією, організованою злочинністю на основі створення першої черги інтегрованої інформаційно-аналітичної системи правоохоронних органів України та міжвідомчого інформаційно-аналітичного комплексу аналізу і прогнозування рівня злочинності та правопорушень;

підвищення якості маркетингу в усіх сферах виробництва продукції і послуг шляхом створення в галузевих міністерствах інформаційно-аналітичних систем маркетингу і консультативно-інформаційних служб для всіх товаровиробників, ведення в складі Національного комп`ютерного банку баз даних комерційної і рекламної інформації, розроблення автоматизованих багаторівневих систем планування дрібносерійного виробництва в умовах ринку;

розроблення і впровадження базових інтелектуальних технологій введення в комп`ютерні системи графічних документів для формування і ведення баз даних геоінформаційних систем (ГІС) та системи електронного документообігу в органах державної влади різних рівнів і місцевого самоврядування.

Інтегральний ефект, який суспільство отримає від реалізації Програми, полягатиме в узгодженості та підвищенні якості, оперативності інформаційних процесів і послуг і оцінюватиметься не тільки економічними критеріями, а й моральними, етичними та іншими категоріями, підвищенням рівня життя людини.

Розділ VIII. Механізм формування та виконання Програми

Механізм формування та виконання Програми визначається Законом України «Про Національну програму інформатизації» та іншими нормативно-правовими актами України.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Щасливий квиток у новий вагон. У кого він?

Вітчизняний стиль

УКРАЇНСЬКИЙ пасажирський вагон, про який розмови тривають три роки, стає реальністю. В акціонерному товаристві «Крюківський вагонобудівний завод» виготовлено перший дослідний зразок власної конструкції.

Загалом вагон буде зроблено за спільним проектом крюківських вагонобудівників і відомої французької фірми «Де Дітріш». Належні документи між ними давно підписано, фінансування робіт з контракту здійснюватиметься за рахунок валютних коштів французької кредитної лінії, яку вестиме банк «Кредит Комерціал Франс». Втім, доречне запитання: коли саме розпочнеться практична реалізація найбільшого на сьогодні проекту економічного співробітництва України та Франції?

За словами директора АТ Володимира Приходька, з боку виробничників та замовника — «Укрзалізниці» жодних проблем немає. Затримка тільки за Мінекономіки, «Укрексімбанком» і Національним агентством з реконструкції та розвитку, які під різними приводами зволікали з оформленням і переданням відповідних документів валютно-кредитній раді України. А та, у свою чергу, має винести цей та інші проекти, що ввійшли до кредитної французької лінії, на розгляд Верховної Ради України. Далі діє стандартна схема: парламент приймає рішення, Кабмін передає французам необхідні документи — і кредитна лінія починає працювати. До речі, міністерство економіки Франції і так вигідний для України варіант кредитної лінії недавно доповнило ще однією значною пільгою. Якщо за фінансування інших проектів кредит треба буде повернути протягом 8,5 року, то за пасажирський вагон — 13 років. І виплачувати почнуть лише після перших трьох років.

Чим пояснити таку мало не благодійну зацікавленість французів саме в цьому проекті? Спільний пасажирський вагон вони вважають своєрідним символом економічного співробітництва України і Франції. Крім того, для фірми «Де Дітріш» — це чудова можливість заробити гарантовані французьким урядом гроші. А яка нам з того радість? Цей пасажирський вагон допоможе розв'язати багато наболілих проблем оновлення пасажирського парку «Укрзалізниці». На підприємствах України буде створено майже вісім тисяч робочих місць. Український вагон обходитиметься державі в півтора раза дешевше, ніж закуплений за імпортом.

— А про інтереси нашого акціонерного товариства і говорити не варто, — довів Володимир Приходько.

Тим паче, що останніми роками, вкладаючи чимало власних коштів у розробку пасажирського вагона, ми одночасно активно працювали над освоєнням нових видів дорожньо-будівельної техніки, контейнерів, спеціалізованих транспортних засобів для перевезення вантажних автопоїздів, товарів народного вжитку. Як наслідок, налагоджено випуск автогрейдерів, у тому числі і повноприводних, завдяки чому ми стали лідерами у виробництві цієї техніки у країнах СНД. А схвалений днями міжвідомчою комісією фронтальний навантажувач взагалі поза конкуренцією. Його можна однаковою мірою ефективно використовувати в дорожньому будівництві, гірничорудній промисловості, в металургії, комунальному і сільському господарствах. Отже, підтримка — не зайва, бо в 1998-му і наступних роках роботи нам вистачатиме.

Від себе додамо, що водночас тут планують удосконалювати систему управління, бо акціонерне товариство об'єднує вже близько десяти заводів.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Газопровід до сільської оселі

Енергозбереження

НЕЩОДАВНО разом із заступником начальника львівського виробничого об'єднання «Облсількомунгосп» В. Плешою довелося побувати в Сулимові Жовківського району, де рік тому було підведено «блакитне паливо» до 172 господарських дворів. Ідемо селом...

— Тут, — розповідає Василь Васильович, — під час прокладання газопроводу використали поліетиленові труби. З ними мороки значно менше — легкі, гнучкі, транспортуються в мотках. Вся Європа вже давно визнала їх перевагу над металевими: здешевлюється вартість будівництва в 1,5—2 рази. При цьому немає потреби в антикорозійному покритті, значно скорочується час прокладання газопроводу, гарантійний термін експлуатації якого збільшується до 50—80 років.

Особливо задоволені жителі села.

— Ми наче народилися вдруге, — розповідає Я. Зварич. — Раніше дуже багато зусиль витрачали на заготівлю палива. У нашій сім'ї дев'ять осіб, тому якось давали раду. А уявіть собі одиноких, пенсіонерів, інвалідів. Я та односельці низько кланяємося сількомунгоспівцям і голові місцевої асоціації «Колос» Василеві Глухому, який не пошкодував коштів і техніки на копання та загортання траншей.

Творчо підійшли до справи сількомунгоспівці Добросини цього ж району, де їм довелося пришлуватися до старої газової мережі з двоступеневою схемою постачання — попередня будівельна організація спорудила центральну газорозподільну станцію, проклала 4,5 кілометра металевих труб при запланованих 22. Запровадили високоефективну технологію з одноступеневою схемою газопостачання і використання поліетиленових труб. Результат? Лише за перший робочий тиждень їх прокладено 2,2 кілометра.

Таких прикладів можна навести багато. Скажімо, лише у Львівській області — понад 230 сіл, в яких розпочато і не закінчено газифікацію за старою технологією. Фахівці підрахували: вартість прокладання майже 4 тисяч кілометрів металевих труб, що мали б ще лягти в траншеї, сягає 150 мільйонів гривень. Якщо ж замінити їх «поліетиленкою» — сума зменшиться на 70 мільйонів гривень, а довжина газопроводів майже на тисячу кілометрів. Економія коштів і матеріальних ресурсів дуже відчутна.

— Ми не обмежуємося лише масштабами своєї області, — каже начальник львівського «Облсількомунгоспу» І. Кіш. — Адже в Україні газ споживають поки що 4,5 тисячі сільських населених пунктів із 28 тисяч. Особливо низький рівень газифікації житлового фонду —3,5—9,7 відсотка — у селах Вінницької, Житомирської, Запорізької, Кіровоградської, Одеської, Рівненської, Чернівецької та Чернігівської областей. Як кажуть, є де розвернутися нашим фахівцям, але роботу стримує нестача коштів.

Проведений свого часу спеціалістами аналіз проектування і будівництва сільських газопроводів за старою технологією підтвердив їх надзвичайно низьку економічну ефективність, високу вартість і матеріалоємкість. Тож чотири роки тому львівські сількомунгоспівці виступили ініціаторами спорудження сільських вуличних газопроводів за новою технологією. Газифікувавши перше село Масківці Баришівського району Київської області протягом 2,5 місяця, вони зрозуміли, що обрали правильний шлях. Сьогодні на їхньому рахунку вже десять газифікованих населених пунктів у різних регіонах України. Лише торік проклали 160 кілометрів газопроводів. Для 49 сіл розробили проектну документацію на «стикування» поліетиленових труб з металевими. Зараз монтажно-налагоджувальні роботи ведуть у 25 населених пунктах. Велику допомогу виробничому об'єднанню надає створена п'ять років тому асоціація «Укрсільгаз». Пропозиції львів'ян враховано при внесенні доповнень до будівельних норм та правил зі спорудження газопроводів в Україні (їх затверджено 22 листопада 1996 року). Про правильність вибору свідчить і прийнята Кабінетом міністрів постанова щодо виробництва і застосування поліетиленових труб у будівництві та реконструкції газових мереж у сільській місцевості. На розвиток нормативної та матеріально-технічної бази передбачено спрямувати до 5 відсотків державних централізованих капіталовкладень, які виділяють на газифікацію сільських населених пунктів. Отже, питання виробництва власних труб з поліетилену тепер розв'язується на державному рівні.

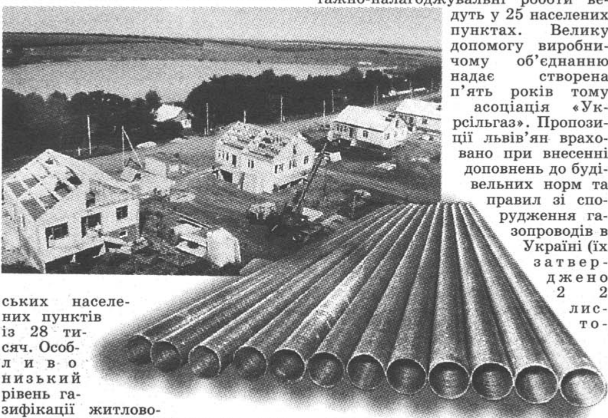

Не сидять, так би мовити, склавши руки і працівники львівського «Облсільгоспкомунгоспу». На базі управління виробничо-технічної комплектації створено спільне українсько-польське підприємство «Ельпласт-Львів», де обладнано лінію з випуску поліетиленових труб. До кінця року планують ввести в дію ще дві такі лінії. Постачальником сировини не лише для них, а й інших підприємств України незабаром стане Калуський концерн «Оріана» Івано-Франківської області: тут готують до здачі потужності з виробництва газоущільнювального поліетилену екструзійної та литої марок. Одне слово, справа набирає прискорених обертів.

Перед галуззю відкриваються великі можливості. Як розповів голова правління асоціації «Укрсільгаз» А. Шовкопляс, за запланованого обсягу будівництва сільських газових мереж протяжністю 11,5 тисячі кілометрів, запровадження нової системи газопостачання дасть змогу заощадити близько 130 тисяч тонн сталевих труб, 65 тисяч — нафтобітуму, 3,5 тисячі — пально-мастильних матеріалів, 640 тонн електродів, 12,2 мільйона квадратних метрів скловолокна тощо. Важливо, що забезпечується стійка подача газу в кожну оселю навіть за пониженого тиску в магістральній мережі. На порядку денному — прискорення виробництва власних газових лічильників, які нині закуповуємо переважно у Франції, Словаччині та Польщі. Встановлення їх у кожній сільській оселі, гадаємо, спонукає уряд переглянути питання щодо надання населенню субсидій. Адже не секрет — споживачі газу, які не мають лічильників, сплачують значно вищу за фактичну суму. Облік газу за лічильником змусить кожного його економити.

Григорій ЗАКЛАДНИЙ.

Львівська область.

ВАТ «Львівметал»

повідомляє, що загальні збори акціонерів товариства відбудуться 22 травня 1998 року о 12-й годині за адресою: м. Львів, вул. В. Навроцького, 1, зал засідань.

Реєстрація учасників зборів з 8.00 до 11.30.

Порядок денний:

1. Звіт правління товариства про результати роботи за 1997 рік. Основні напрями діяльності товариства на 1998 рік.
2. Звіт (висновки) ревізійної комісії.
3. Звіт спостережної ради.
4. Прийняття нової редакції статуту товариства.
5. Про персональний склад спостережної ради товариства.
6. Про дочірнє підприємство «Млинар».
7. Різне.

Для участі у зборах при собі мати:

— паспорт та сертифікат акцій;
— доручення на право участі у зборах (для представників акціонерів).

Довідки за тел. 42-23-15, 42-27-91.

Правління ВАТ «Львівметал».

Шановні акціонери!

25 травня 1998 р. об 11^{00} у залі засідань Київського головного центру "УкрАВТО" (252045, м. Київ, Ново-Пирогівська, 58)

відбудуться

загальні збори акціонерів акціонерного товариства

"Українська автомобільна

Порядок денний:

1. Про підсумки фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства у 1997 р. та головні напрямки роботи корпорації у 1998 р.
2. Висновки ревізійної комісії акціонерного товариства.
3. Про зміни у Статуті акціонерного товариства.
4. Організаційні питання.

Початок реєстрації акціонерів о 9^{30}

Правління

Повідомляємо, що 1 червня 1998 року у приміщенні ВАТ «Універсам № 28 «Вигурівщина»

за адресою: Київ, вул. Закревського, 61/2, о 13-00 відбудуться загальні збори акціонерів. Початок реєстрації о 12-00

Порядок денний

1. Звіт та висновки ревізійної комісії за 1997 рік.
2. Затвердження результатів господарсько-фінансової діяльності за 1997 рік та порядку покриття збитків.
3. Зміни та доповнення до статуту.
4. Інші питання.

З матеріалами щодо питань порядку денного можна ознайомитися за адресою: Київ, вул. Саксаганського, 67, ЗАТ «Адрем».

25 травня 1998 року о 10.00 за адресою: м. Київ, Спортивна площа, 1 відбудуться загальні збори акціонерів АТ «КІНТО».

Порядок денний:

1. Затвердження результатів дев'ятого випуску акцій АТ «КІНТО».
2. Затвердження змін до статуту АТ «КІНТО».
3. Зміни у складі правління АТ «КІНТО».

Статутний фонд АТ «КІНТО» збільшується на 4 000 000 (чотири мільйони) гривень за рахунок реінвестування прибутку товариства шляхом збільшення номінальної вартості акцій АТ «КІНТО» до 25 (двадцяти п'яти) гривень.

Мотивами випуску акцій є збільшення розміру статутного фонду, розширення діяльності товариства на ринку цінних паперів України.

Дев'ятий випуск акцій складається із 400.000 (чотирьохсот тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 25 (двадцять п'ять) гривень кожна на загальну суму 10.000.000 (десять мільйонів) гривень.

Розміщення акцій дев'ятого випуску здійснюється шляхом обміну акцій попереднього випуску на акції нового випуску у співвідношенні: одна акція восьмого випуску — одна акція дев'ятого випуску. Обмін акцій здійснюється з 05 по 15 травня 1998 року.

Проект змін до статуту товариства:

Перший абзац пункту 3.2. викласти в такій редакції: «3.2. Статутний фонд товариства становить 10 000 000 (десять мільйонів) гривень. Статутний фонд товариства поділяється на 400 000 (чотириста тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю по 25 (двадцять п'ять) гривень кожна.»

Акціонерне товариство відшкодовує власнику акцій збитки, пов'язані зі змінами статутного фонду. Спори щодо відшкодування цих збитків вирішуються судом або арбітражним судом.

Акціонери товариства мають право:

— переважного придбання акцій додаткового випуску на пропорційній основі. В будь-якому разі жоден з акціонерів разом із своїми дочірніми підприємствами (представництвами, відділеннями; юридичними особами, в яких акціонер прямо або непрямо має акції або частки участі або які контролюються акціонером), посадовими особами, службовцями або членами їх сімей не має права володіти більш як 40 % акцій.

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ ЗАТ «УКРАВТОРЕСУРС»

Повідомляємо, що 19 травня 1998 р. об 11-й годині за адресою: 252050, м. Київ, вул. Короленківська, 4 в актовому залі товариства відбудуться чергові загальні збори акціонерів ЗАТ «Укравторесурс».

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1997 р.
2. Звіт голови ревізійної комісії.
3. Затвердження річного звіту за 1997 рік і акта ревізії. Затвердження розподілу прибутку та прийнятих правлінням рішень.
4. Розгляд заяв акціонерів про вихід з акціонерного товариства.
5. Вирішення питання про придбання акцій товариством.
6. Внесення змін до установчих документів.
7. Вибори членів спостережної ради.
8. Вивід із складу ревізійної комісії та обрання члена ревізійної комісії.
9. Затвердження положення про правління.
10. Затвердження положення про спостережну раду.
11. Вирішення питання застави майна для залучення валютного кредиту.
12. Різне.

Реєстрація учасників зборів з 10-ї години.

Правління ЗАТ «Укравторесурс».

Арбітражний суд Луганської області порушив справи про банкрутство:

— 193/10б про банкрутство товариства обмеженої відповідальності «Рябіна» (349076, Луганська область, Лутугінський район, с. Біле, пр. Молодіжний, 3, р/р 467913 у Лутугінському ПІБ, МФО 304494);

— 192/10б про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства агрофірми «Росток» (349083, Луганська область, Лутугінський район, с. Шовковий Проток, вул. Миру, 22, р/р 405455 у Лутугінському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 304267);

— 243/10б про банкрутство малого приватного підприємства «Фобос» (349060, Луганська область, м. Лутугіне, вул. Леніна, 243/3, р/р 468010 в Лутугінському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 304267);

— 242/10 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Карат» (349060, Луганська область, м. Лутугіне, вул. Крупської, 13/31, р/р 467007 у Лутугінському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 304494).

Заяви з майновими вимогами кредиторів та можливих санаторів приймає суд протягом місяця за адресою: 348000, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3 а.

Національна Академія наук України повідомляє про ліквідацію Дослідно-конструкторського підприємства Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України.

Претензії приймаються протягом двох місяців з моменту опублікування.

Арбитражный суд г. Киева (252030, ул. Б. Хмельницкого, 44 В) по заявлению АКБ «Мрия» возбудил дело № 14/62 о банкротстве ООО «Інтар траст» (252126, г. Киев, бул. И. Лепсе, 46; р/с 467541 в АКБ «Ол Банк»).

Арбітражний суд Рівненської області (Рівне, вул. Відінська, 10) порушив справу № 3/105-Б про банкрутство ТзОВ «Комерц-Профі» (Рівне, вул. Курчатова, 3; р/р 1467993 у Промінвестбанку Рівного, МФО 333335, код 13972130).

Претензії приймають протягом місяця.

Інформація про результати діяльності відкритого акціонерного товариства «Комплекс «Троїцький» за 1997 р.

Код ЕДРПОУ	19115547
№ свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва	№ 19115547 від 24.02.95 р.
Місцезнаходження	Україна, 252005, м. Київ, вул. Червоноармійська, 66
Телефон	220-90-29
Телефакс	—
Основні види діяльності	Побутові послуги, громадське харчування, роздрібна торгівля
Кількість акціонерів	343
Кількість власників облігацій	—
Чисельність працівників	29
Статутний фонд:	51120,50 грн.
Прості акції (кількість та частка в статутному фонді)	204482 шт./100%
Дата проведення останніх зборів акціонерів	25.04.97 р.
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери	—
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати доход за його цінними паперами	—
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватись	—

Основні фінансові показники, тис. грн.

ПОКАЗНИК	рік 1997	1996
1. Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	128,5	185,8
2. Балансовий прибуток (збиток)	75,6	55,9
3. Усього за активами балансу	116,7	116,6
4. Усього зобов'язань	72,9	57,2
5. Статутний фонд (довідково: номінальна вартість акції)	51120,50 грн. (0,25 грн.)	15046,50 грн. (0,25 грн.)
5. Нерозподілений прибуток	—	—
6. Прибуток, що припадає на одну просту акцію	—	—
7. Дивіденди, виплачені на одну просту акцію	—	—

Інформація про діяльність відкритого акціонерного товариства «Комплекс «Троїцький» за 1996 р.

Код ЕДРПОУ	19115547
№ свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва	№ 19115547 від 24.02.95 р.
Місцезнаходження	Україна, 252005, м. Київ, вул. Червоноармійська,66
Телефон	220-90-29
Телефакс	—
Основні види діяльності	Побутові послуги, громадське харчування, роздрібна торгівля
Кількість акціонерів	343
Кількість власників облігацій	—
Чисельність працівників	40
Статутний фонд:	15046,5 грн.
— прості акції (кількість та частка в статутному фонді)	60186 шт./100%
— привілейовані акції (кількість та частка в статутному фонді)	—
Дата проведення останніх зборів акціонерів	25.04.97 р.
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери	—
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати доход за його цінними паперами	—
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватись	—

Основні фінансові показники, тис. грн.

ПОКАЗНИК	рік 1996	1995
1. Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	185,8	154,4
2. Балансовий прибуток (збиток)	55,9	52,5
3. Усього за активами балансу	116,6	80,4
4. Усього зобов'язань	57,2	38,5
5. Статутний фонд (довідково: номінальна вартість акції)	15046,50 грн. (0,25 грн.)	15046,50 грн. (0,25 грн.)
5. Нерозподілений прибуток	—	23,9
6. Прибуток, що припадає на одну просту акцію	—	—
7. Дивіденди, виплачені на одну просту акцію	—	—

Арбітражний суд Херсонської області (325000, Херсон, вул. Горького, 18) порушив справи про банкрутство:

— колективного підприємства «Лартан» (код ЗКПО —21274948), справа № 39/5-Б, 62/6-Б (Херсон, вул. Ілліча, 66-а, кв. 21), р/р 002468182 у Херсонській обласній дирекції АКБ «Укрсоцбанку», МФО 352015;

— Української торговельно-промислової фінансово-кредитної компанії «Ольвія» ЛТД (код ЗКПО — 19239347), справа № 47/5-Б, 64/6-Б (Херсон, вул. Фрітаун, 151, кв. 2), р/р 000467952 у Херсонській філії Київського АКБ «Градобанк», МФО 352145;

— виробничо-комерційної фірми «Ріко» (код ЗКПО —19229998), справа № 47/5-Б (Херсон, вул. Полякова, 2), р/р 000644593 у Херсонській обласній дирекції АППБ «Аваль», МФО 352093;

— ТОВ «Дніпровська аграрна компанія» (код ЗКПО —22734085), справа № 128/6-Б (Херсон, вул. 40 років Жовтня, 136-а, кв. 78), р/р 002467207 в ОПЕРУ обласної дирекції АК АПБ «Україна», МФО 352275;

— спільного підприємства «Ліліт» (код ЗКПО —22734033), справа № 99/6-Б (Херсон, вул. Куліка, 143, гуртожиток № 10, кімн. 13), р/р 00604718 у Херсонській філії КБ «Інкомбанк-Україна», МФО 352651;

— державного комунального підприємства магазин роздрібної торгівлі № 34 (код ЗКПО — 14133621), справа № 153/6-Б (Херсон, смт Антонівка, вул. Будьонного, 34), р/р 1606103 в ОПЕРУ обласної дирекції АК АПБ «Україна», МФО 352275;

— фермерського господарства «Вогник» (код ЗКПО —21303489), справа № 157/6-Б (Херсонська обл. Нижньосірогозький район, смт Нижні Сірогози, вул. Першотравнева, 6), р/р 000405955 у Нижньосірогозькому відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352112;

— ТОВ «Топаз» (код ЗКПО — 21303325), справа № 10/6-Б (Херсонська обл., Нижньосірогозький район, смт Нижні Сірогози, вул. Леніна, 209), р/р 0004685507 у Нижньосірогозькому відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352112;

— фермерського господарства «Володимирівське» (код ЗКПО — 22745092), справа № 12/6-Б (Херсонська обл., Нижньосірогозький район, смт Верхні Сірогози, вул. Радянська, 6), р/р 000405560 у Нижньосірогозькому відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352112;

— малого підприємства «Паллада» (код ЗКПО —19223866), справа № 9/6-Б (Херсонська область, м. Генічеськ, вул. Курасова, 5, кв. 45), р/р 000606944 в Генічеському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352059;

— малого підприємства «Норильський нікель» (код ЗКПО — 14125490), справа № 4/3-Б (Херсонська область, м. Генічеськ, вул. Шевченка, 109-а), р/р 000468043 в Генічеському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352059;

— фермерського господарства «Мартівське» (код ЗКПО —21304460), справа № 44/6-Б (Херсонська область, Іванівський район, с. Новосеменівка), р/р 100405664 в Іванівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352082;

— фермерського господарства «Стимул» (код ЗКПО —19235160), справа № 47/6-Б (Херсонська область, Іванівський район, смт Іванівка), р/р 000405858 в Іванівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352082;

— фермерського господарства «Таврія» (код ЗКПО —14135778), справа № 46/6-Б (Херсонська область, Іванівський район, смт Іванівка), р/р 000405010 в Іванівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352082;

— фермерського господарства «Граніт» (код ЗКПО —19233922), справа № 45/6-Б (Херсонська область, Іванівський район, с. Українське), р/р 100405907 в Іванівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352082;

— фермерського господарства «Кедр» (код ЗКПО —21292277), справа № 43/6-Б (Херсонська область, Іванівський район, смт Іванівка), р/р 100405269 в Іванівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352082;

— фермерського господарства «Хвиля» (код ЗКПО —19227427), справа № 48/6-Б (Херсонська область, Іванівський район, смт Іванівка), р/р 100405146 в Іванівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352082;

— малого підприємства «Ганглій» (код ЗКПО —14117131), справа № 52/6-Б (Херсонська область, м. Цюрупинськ, вул. Крилова, 1), р/р 002468701 в Цюрупинському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352178;

— ТОВ «Скадовськ-студія 36» (код ЗКПО —21301585), справа № 33/6-Б (Херсонська область, м. Скадовськ, вул. Володарського, 39), р/р 2600420018401 в Скадовському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352156;

— ТОВ «Агросервіс» (код ЗКПО — 19230010), справа № 4/6-Б (Херсонська область, м. Каховка, вул. Миру, 6, кв. 50), р/р 000467307 в Каховському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352101;

— приватної фірми «Весна» (код ЗКПО — 21299380), справа № 32/6-Б (Херсонська область, Каховський район, с. Новокам'янка, вул. Будівельників, 2), р/р 003468184 в Новокаховському ПІБ, МФО 352264.

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації подавати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбитражный суд Одесской области 23.02.98 г. возбудил производство по делу № 362/2б по заявлению Одесской облдирекции АКБ социального развития "Укрсоцбанк" о признании банкротом Украинской внешнеэкономической ассоциации "Здоровье семьи", расположенной по адресу: г. Одесса, ул. Свердлова, 134, р/с 2600230010115 в Одесской облдирекции УСБ, МФО 328016.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок со дня опубликования объявления по адресу: г. Одесса, 270032, пр. Шевченко, 4, арбитражный суд Одесской области.

Колективне сільськогосподарське підприємство "Колос"

(р/р 26004200016001 в АК АПБ "Україна" смт.Згурівка МФО 321552, ЄДРПОУ 19420161) оголошує про свою ліквідацію у зв'язку з реорганізацією шляхом приєднання до відкритого акціонерного товариства "Велес". Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування цього оголошення за адресою: *Київська область, смт.Згурівка, вул.Заводська, 1.*

До уваги акціонерів!

ВАТ «Завод біофізичних приладів» повідомляє акціонерів про перенесення загальних зборів з 23 квітня 1998 року на 22 травня 1998 року, опублікованого 13 березня 1998 року у газеті «Голос України».

У номер

● *Львів*

«Іду. Накликую. Взиваю»

До нащадків повертається видатна наукова і теологічна спадщина митрополита Андрея Шептицького. Під час Великого посту львівські священики подали ім'я великого пастиря до Ватикану для беатифікації. Цій події було присвячено академію у Львівському театрі опери та балету імені І. Франка за участю високих духовних осіб. Заслужена хорова капела «Трембіта» — лауреат Державної премії ім. Т. Шевченка — вперше виконала ораторію львівського композитора В. Камінського на слова митрополита Шептицького «Іду. Накликую. Взиваю». Релігійний роздум передано через традиції давнього українського духовного розспіву.

● *Миколаїв*

Ретро для телеманів

Після річної перерви відновило випуск чорно-білих телевізорів спільне україно-литовське підприємство «Еллін-ТВ». Порівняно з тією продукцією, що випускали тут колись, тепер значно поліпшено якість, надійність, дизайн апарата. До торгівлі вже відправлено перші партії нових телевізорів.

● *Житомир*

Склороби проти діабету

Після реконструкції склоплавильної печі ВАТ «Біомедскло» взялося за важливу й святу справу — випуск інсулінових ампул. Порівняно з початком минулого року, в акціонерному товаристві значно зросло виробництво продукції, а в одному з ПТУ відкрито спеціальну групу з підготовки спеціалістів.

Дива не сталося, а історія оцінить

Вибори—98

Учора в Центрвиборчкомі мала відбутися прес-конференція, на якій передбачалося оприлюднити результати голосування по загальнодержавному багатомандатному округу відповідно до протоколів усіх 225 окружних комісій.

На жаль, задумане в повному обсязі не здійснилося. Як повідомив журналістів голова Центрвиборчкому Михайло Рябець, одержано і опрацьовано 224 протоколи, затримка за 223-м виборчим округом Києва. Вона спричинена тим, що до цього округу включено 65 виборчих дільниць при закордонних місіях України. Звідти вже надійшло 24 оригінали, решта — факси, які Михайло Рябець цілком справедливо не наважується оприлюднити.

Вочевидь, що не варто нагнітати навколо цього факту пристрасті, бо йдеться приблизно про 6 тисяч виборців, які голосували за кордоном, і на партійні проценти вони аж ніяк не вплинуть.

— Що стосується загальної картини по багатомандатному округу, яка прояснилася із 224 протоколів окружних комісій, то дива не сталося, — наголосив Михайло Рябець. — Розбіжності з попередніми повідомленнями можуть бути в тисячних дробах. Тож право формувати новий парламент виборола лише вісім партій.

Для любителів математики та аналізу названо таку цифру: «ціна» одного партійного мандата до Верховної Ради становить 77 тис. 679 голосів виборців.

Михайло Рябець запевнив, що риску під голосуванням Центрвиборчком підведе на початку наступного тижня, хоча згідно із законом контрольне число — 19 квітня.

— Настала пора скарг, — констатував голова ЦВК. — Їх уже надійшло приблизно на половину окружних виборчих комісій. Як правило, звинувачення висунуті без конкретних фактів, за принципом: ми бачили, нам здається...

Одначе, кожну скаргу буде перевірено членами ЦВК. До Дніпропетровська, наприклад, вже виїхали 8 членів Центрвиборчкому, прибудуть комісії в Одесу, в Запорізьку, Чернівецьку, Закарпатську, Донецьку та інші області, але серйозних підстав брати під сумнів чесність і демократичність виборів немає.

Від партій і партійних блоків до ЦВК офіційно звернувся тільки лідер ХДП Віталій Журавський, заяву якого вже розглянуто і буде прийнято рішення на черговому засіданні ЦВК.

Решта заяв у пресі, на прес-конференціях про порушення на виборах розраховані на емоції виборців та нагнітання політичних пристрастей і є, здебільшого, огульними звинуваченнями. Скарги ні про що, заявив Михайло Рябець, не перевірятимуть.

— Нам похвальних гімнів не складатимуть, — сказав голова Центрвиборчкому, — але історія ще оцінить, як були проведені в Україні вибори за змішаною системою, і те, що вони відбулися.

Анатолій КАРАСЕНКО.

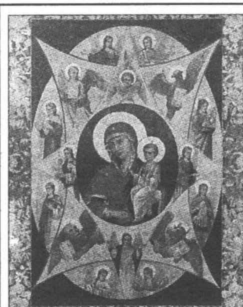

«Богородице Діво, радуйся»

Така назва виставки західноєвропейської гравюри XVI—XIX ст., що сьогодні відкривається в Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику. Ця імпреза співпадає із святкуванням великого християнського свята Благовіщення Богородиці за православним календарем. Тому усі гравюри, представлені тут, розкривають образ Божої Матері, який в західному трактуванні є образом Мадонни.

На виставці експонуються гравюри з колекції Києво-Печерського заповідника, що відтворюють живописні полотна відомих західноєвропейських майстрів XVI—XIII ст. Це гравюри С. Больсверта за полотнами Ван-Дейка і Рубенса, робота К. Боесе за твором Гольбейна «Мадонна Мейора», гравюри В. Лефевра тощо.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження відзнакою Президента України «Орден князя Ярослава Мудрого»

За визначні досягнення в галузі селекції і розведення сільськогосподарських тварин, плідну наукову діяльність **постановляю:**

Нагородити відзнакою Президента України «Орден князя Ярослава Мудрого» V ступеня ЗУБЦЯ Михайла Васильовича — президента Української академії аграрних наук, доктора сільськогосподарських наук, академіка УААН, м. Київ.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
3 квітня 1998 року.

Ювілеї

Надійний захисник морських кордонів

5 квітня Військово-морські сили України відсвяткували своє 6-річчя. Нині в склад ВМС входять 40 бойових кораблів, 80 допоміжних суден, 60 літаків та вертольотів.

Згідно з концепцією будівництва і розвитку ВМС основним класом кораблів українського флоту стане корвет. Разом з надводними розвиватимуться й підводні сили, авіація ВМС.

Сьогодні український флот у змозі надійно захистити інтереси країни в Чорноморському регіоні. Цю здатність він ще раз має намір підтвердити під час наступного збору-походу, який відбудеться на Чорному морі з 14 по 21 квітня з взаємного забезпечення виконання завдань з ЧФ Росії.

Прийшла весна — прийшов Курбан

Рада міністрів Автономної Республіки Крим постановила оголосити перший день свята Курбан-байрам — 7 квітня вихідним для мешканців автономії мусульманського віросповідання. Для кримських татар Курбан-байрам — одне з найбільших і найулюбленіших свят. У цей день вони, традиційно, ріжуть баранів і діляться м'ясом з бідними й немічними.

Спорт

«Сталь» не витримала атак лідера

Першість України. Перша ліга. 25-й тур: «ЦСКА-2» —«Кремінь» — 1:0. Мальцев, 23. ФК «Черкаси»—«Поліграфтехніка» — 2:0. Бакалов, 35, з пенальті, Грицай, 81. «Хімік»—«Нива» — 0:2. Лактіонов, 66, Фінкель, 76. «Металіст»—«Полісся» — 4:1. Таргонський, 17, Кучер, 52, Шевченко, 74, Рижих, 86 —Лелюк, 71. «Верховина»—«Динамо-2» — 0:0. ФК «Львів»—«Десна» — 0:1. Авраменко, 82. На 50-й хвилині вивідено з поля Дробота («Д»). «Шахтар»—«Металург» —3:0. Силаков, 6, Барабаш, 9 і 61 — обидва з пенальті. «Сталь»—СК «Миколаїв» — 0:5. І. Корпонай, 7, Бугай, 39, Волков, 62, з пенальті, Скидан, 65 і 89. На 70-й хвилині вивідено з поля Полушина («С»). «Явір»—«Волинь» — 1:0. Осадчий, 50. «Нафтовик»—«Буковина» — 1:1. Толстов, 27 — Головачук, 5.

Навіть у страшному сні прихильникам «Сталі» не могло наснитися те, що вчинив лідер з командою Алчевська на її полі. Напевне, перший гол Корпоная не став сигналом попередження для господарів. Вони продовжували грати хаотично, намагаючись «додушити» миколаївців. Та лідер продемонстрував не тільки тактичну гнучкість, а й високу майстерність. Будь-який огріх алчевців міг закінчитися для них неприємністю. До того ж їхнім воротам загрожували не тільки нападаючі, а навіть захисники. Після другого гола, забитого гравцем оборони Бугаєм, стало зрозуміло: «Сталь» слабша за лідера і відігратися їй навряд чи вдасться. Адже гру цілковито контролювали гості, які у другому таймі довершили розгром найрезультативнішої команди ліги. Після цього нею стала миколаївська дружина. До речі, миколаївці й пропустили найменше м'ячів.

Ще один сюрприз народився у Львові, де «Десна» дала прочухана господарям. Чернігівці, залишившися вдесятьох, не зламалися і зрештою забили переможний гол. Можна віднести до числа сенсацій і нульову нічию в Ужгороді, де столичні динамівці не спромоглися підібрати ключі до воріт аутсайдера.

Після цього туру СК «Миколаїв» відірвався від переслідувачів. У нього 59 очок. По 52 очка у «Динамо-2», «Ниви» і «Металіста». У ФК «Черкаси» — 41 очко, «Сталі» — 39, «Нафтовика» — 38, «Металурга» — 35, «Поліграфтехніки» і «Десни» — по 34, «Волині» — 33, «Буковини» і «Полісся» — по 32, ФК «Львів» — 30, «ЦСКА-2», «Кременя» та «Явора» — по 28, «Шахтаря» — 27, «Верховини» — 21, «Зорі» — 20, «Авангарда-Індустрії» та «Хіміка» — по 9.

Сьогодні буде зіграно матчі 26-го туру. Центральний — у Харкові, де «Металіст» приймає вінницьку «Ниву». Можливо, від результату цієї гри залежатиме, хто отримає одну з двох путівок до вищої ліги. Недарма у Харкові — аншлаг.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Позліталися соколи, Богданов приїхав...

Минулої п'ятниці хокеїсти київського «Сокола» — чемпіони України і СЄХЛ, володарі Кубка Ліги — в клубі «Рівер палас», що біля станції метро «Дніпро», приймали поздоровлення і численні нагороди. Зокрема, від президента ФХУ і міського голови Олександра Омельченка, лідера міських профспілок Миколи Вереса. Вечірка, як кажуть, вийшла на славу.

А вже в неділю найкращі гравці «Сокола» разом із великою групою легіонерів о 16.15 вийшли на лід Палацу профспілок. Розпочалася підготовка національної збірної країни до першого етапу чемпіонату світу в групі В, який стартує 15 квітня у Словенії.

Цікаво було поспілкуватися з Анатолієм Богдановим, який упродовж семи років працює клубним тренером у Фінляндії. Тепер він очолює команду першого дивізіону з міста Турку. Анатолій Васильович радо зголосився очолити національну збірну своєї країни.

— Як почуваєтеся вдома?

— Чудово. Приємно бачити стільки знайомих людей. Виходить, в Україні мене ще не забули. Втім, не це головне, а те, що до збірної, за винятком хіба що Христича та Годинюка, які виступають за океаном, злетілися всі соколи українського хокею.

— Назвіть, будь ласка, тих, хто вже є у вашому розпорядженні.

— Насамперед це кияни: воротарі Бруль та Васильєв, польові гравці — Савченко, Шевченко, Гончаренко, Василенко, Бобровников, Овчинников, Синьков, Марковський, Дідковський, Зіневич, Олецький. З Росії вже прибули легендарний воротар Шундров, якому виповнюється 42 (!) роки, а ще Степанищев, Буценко, Сальников, Завальнюк, Литвиненко, Шахрайчук, Савицький, Гунько, Полковников, Кирик, Бущан, Гаркуша, Остроушко, Млинченко. Чекаємо на Підгурського та Лазаренка. З Фінляндії має під'їхати Савенко, а із Швейцарії 10 квітня прилетить Ширяєв.

Два дні працюватимемо в Києві, потім проведемо два товариські матчі в Польщі проти національної команди цієї країни. Ще два дні працюватимемо вдома. А 13 квітня чартерним рейсом 23 гравці, тренери та особи супроводу вилетять до Любляни...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс—224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44,
телефакс—449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 234597.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311065.

1234567890